

OU-ZA-OOP4-2016/039504-2/CHO

Žilina 05.12.2016

Rozhodnutie

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie (ďalej len OÚ OOP Žilina) ako orgán príslušný na konanie podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a časti L písm. d) bod 2. Smernice MV SR č. 142/2013, ktorou sa upravujú podrobnosti o vnútornnej organizácii okresného úradu v znení smernice MV SR č. 79/2014 vo veci odvolania Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobroveč, 032 31 Bobroveč, IČO 30226651 právne zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom so sídlom Námestie sv. Egídia 11/6, 058 01 Poprad (ďalej len odvolateľ) proti rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len OÚ OSŽP L. Mikuláš) č. OU-LM-OSZP-2016/2247-027-CEN zo dňa 20.06.2016 rozhodol takto:

Podľa § 59 ods. (3) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov napadnuté rozhodnutie OÚ OSŽP L. Mikuláš č. OU-LM-OSZP-2016/2247-027-CEN zo dňa 20.06.2016 zrušuje a vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odonenie

OÚ OSŽP L. Mikuláš napadnutým rozhodnutím podľa § 4 ods. (2) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny) a § 8 ods. (1) zákona o ochrane prírody a krajiny na základe žiadosti občianskeho združenia PRALES, Odtrnovie 563, 013 22 Rosina (ďalej len OZ Prales) a žiadosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Tatranského národného parku, P.O.Box 21, 059 41 Tatranská Štrba č. 75 (ďalej len ŠOP SR) zakázal odvolateľovi vykonávať ťažbu v lesných porastoch a s tým súvisiacich hospodárskych činností (najmä technologickej prípravy pracoviska vrátane budovania lanovkových dráh, výrubu stromov, približovania a sústred'ovania dreva v navrhovanej A zóne Tatranského národného parku, na pozemkoch v Bobroveckej doline, Jaloveckej doline a v lokalitách Parichvost a Mník v k.ú. obce Bobroveč. Jedná sa o jednotky priestorového rozdelenia lesa na LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1 č. 214, 230a, 230c, 223b, 207, 206, 204a, 204b, 200a, 200b, 200c, 200d, 200e, 202, 192a, 192b, 192c, 192d, 191, 188a, 188b, 187a, 187b, 184, 183, 182, 181, 208, 209, 211a, 211b, 211c, 210a, 210b, 215, 216a, 216b, 217a, 217b, 218, 219a, 219b, 219c, 220, 151a, 151b, 151c, 152a, 152b1, 152b2, a to až do doby vyhlásenia zón Tatranského národného parku. Zoznam čísel parciel jednotlivých JPRL tvorí prílohu č. 1 tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolateľ v zákonnej lehote obsahovo rozsiahle odvolanie, ktorým navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť. Námiety voči rozhodnutiu sú v odvolaní zhrnuté do nasledovných bodov:

- A. orgán ochrany prírody vzhľadom k obsahu rozhodnutia prekročil svoju právomoc v zmysle čl.2 ods.2 ústavy SR,
- B. výrok rozhodnutia je vadný z dôvodu jeho neurčitosti, nezákonnosti a arbitrárnosti
 - a. výrok ktorým sa zakazuje UPS Bobrovec je z hľadiska vymedzenia zakázanej činnosti neurčitý a nezákonny
 - b. dôvod vydaného obmedzenia nemá oporu v platnom právnom poriadku SR (zonácia nebola schválená, orgán ochrany prírody nemá vedomosť o jej štádiu)
 - c. rozhodnutie je nezáonné pre neurčitosť výrokovej časti rozhodnutia , pretože časové hľadisko jeho zákazu sa opiera o skutočnosť ktorá môže ale nemusí vobec nastat'
- C. postup orgánu ochrany prírody pred vydaním rozhodnutia bol vadný, pretože tento orgán sa
 - nevykonal žiadne dôkazy navrhované UPS Bobrovec (hoci boli navrhované na ústnom pojednávaní dňa 15.04.2016 ako aj v V.časti vyjadrenia zo dňa 28.04.2016) a ani ich nevykonanie riadne neodôvodnil
 - nevysporiadal sa s argumentáciou UPS Bobrovec a ani svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, čím porušil jeho práva účastníka konania na spravodlivý proces,
 - nesprávne zistil skutkový stav, pretože nevykonal vlastné dokazovanie, miestne zisťovanie, ale iba slepo prevzal tvrdenia a argumentáciu ŠOP SR Správy Tanapu
- D. dôvod ochrany spočívajúci v bezprostrednej hrozbe nebol dôkazne preukázany a rozsah zakázaných činností je vzhľadom na ochranu poskytovanú zákonom č. 543/2002 Z.z. nadbytočný, z uvedeného dôvodu šikanózny a napadnutým rozhodnutím došlo k nezáonnému zásahu do vlastníckeho práva
- E. argumentácia podávateľov podnetu je zmätočná , zavádzajúca a spôsob ich vysporiadania sa s argumentmi UPS Bobrovec nemá právnu relevanciu a vecné opodstatnenie, a v konečnom dôsledku nejde o ochranu prírodného prostredia ale o nezáonné vnucovanie a presadzovanie vlastnej ideológie ochrany prírody – aplikácie režimu bezzásahovosti.
- F. Sú tu ďalšie vady a pochybenia na ktoré je potrebné poukázať pretože mali za následok nesprávnosť a nezákonosť tohto rozhodnutia – stanovisko Mgr. Vojteka.

Za zásadný odvolací argument považuje odvolateľ skutočnosť, že sa orgán ochrany prírody vo vydanom rozhodnutí nijakým spôsobom nevysporiadal so žiadnymi vecnoprávnymi ani procesnoprávnymi argumentmi UPS Bobrovec, ale za vysporiadanie akoby považoval vyjadrenie iných účastníkov konania – podávateľov podnetu, ktorých písomné vyhotovenia do textu odôvodnenia rozhodnutia orgán ochrany prírody len bezducho skopíroval.

Napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu postráda elementárne obsahové náležitosť rozhodnutia v správnom konaní a nijako nereflektuje racionálny postup, akým mal orgán ochrany prírody dospiť k záverom uvedeným v jeho výrokovej časti. V celom rozhodnutí totiž okrem tvrdení podávateľov podnetu nies ani zmienky o navrhovanej A zóne Tatranského národného parku, rozsahu územia do nej začleneného ani predpokladané časové hľadisko jej vyhlásenia. Orgán ochrany prírody tak len nekriticky prevzal tvrdenia ŠOP SR Správy Tanapu, a bez preukázania akéhokoľvek zásahu zo strany UPS Bobrovec nezákonne obmedzil jeho zásadnú podnikateľskú činnosť na takmer 75% územia jeho spoločnej nehnuteľnosti.

Z uvedeného dôvodu je toto rozhodnutie prejavom maximálnej svojvôle a arbitrárnosti, ktoré nielen že nerešpektuje ale dokonca pošliapava všetky ostatné spôsoby ochrany prírody ako aj majetkové, hmotnoprávne i procesnoprávne práva UPS Bobrovec ako účastníka konania.

Vyššie uvedené námetky následne odvolateľ bližšie rozvádzajú a obsahovo dopĺňajú na ďalších cca 18-ich stranach odvolania. Súčasťou odvolania je aj „*Návrh ekologicko-odbornej časti odvolania Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobroveč voči rozhodnutiu Okresného úradu životného prostredia Liptovský Mikuláš vo veci zákazu činnosti*“ vypracovaný Mgr. Jozefom Vojtekom z Občianskeho združenia Matej Korvín v ktorom sa predovšetkým

- vyjadruje k aplikácii bezzásahového režimu v danej lokalite a jej možným dôsledkom tvrdiac, že „*ako legálny a vedecky podložený manažment prevažnej väčšiny antropicky pozmenených lesných ekosystémov v chránených územiach Európy i severnej Ameriky sa využíva nie bezzásahovosť ale takzvaný asistovaný manažment, a to nielen v poslednom čase, ale už mnohé desiatky rokov a s výsledkami hmatateľnými a objektívne overiteľnými... riešená lokalita bola v dávnej i nedávnej minulosti antropicky ovplyvnená do takej miery, že aplikácia bezzásahového režimu spôsobí v nej, ako už v tisícach predchádzajúcich prípadov v Európe za posledných cca 200 rokov, podkôrnikovú calamitu veľkého rozsahu, rozpad okolitých smrekových lesov a teda aj ekologickej katastrofy veľkého rozsahu*“
- vyjadruje ku calamitnému premnoženiu podkôrnika smrekového a jeho dôsledkom tvrdiac, že „*kalamitným premnožením podkôrnika smrekového sa postihnuté oblasti dostávajú do stavu ekologickej polopušte. Takéto spoločenstvá sú charakterizované podstatným znížením množstva druhov organizmov a teda niekoľkonásobným znížením biologickej rôznorodosti. Takýto výsledok aplikácie „bezzásahovosti“ je si v súčasnosti možné overiť v lokalite „Židovský les“ na Šumave v jej časti náležiacej Českej republike.*
- poukazuje na štúdiu „*Fytosanitárny zásah v polomoch Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobroveč a chránené územia a chránené druhy NATURA 2000 v Tatranskom národnom parku*“, ktorá bola predložená v prípravnom konaní. Správny orgán sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal ani s jedným z argumentov, ktoré v tejto štúdii boli uvedené
- vyjadruje k pôsobeniu záporných ekologických faktorov antropogénneho pôvodu na ekosystémy riešenej lokality i riešenej oblasti, ktoré správny orgán vo svojom rozhodnutí do úvahy vôbec nevezal, hoci v prípravnom konaní na ne bol upozornený. Jedná sa o *zmenu mezoklím Liptovskej kotliny z lesnej na mezoklímu stepnému v dôsledku jej odlesnenia, dočasné veľkoplošné odlesnenie niektorých lokalít riešenej oblasti, rovnovekosť porastov drevín, úzkosť sponu porastov drevín, nadmerné výmery lesných dielcov, pravidelnosť geometrie pôdorysných tvarov lesných dielcov, zalesňovanie smrekom obyčajným nepôvodného ekotypu, pôsobenie kyslých atmosférických zrázok, zníženie aktivity mykORIZNÝCH hub na korenoch drevín, zníženie aktivity ekologickej skupiny pôdných rozkladačov, premena neropustných zlúčenín vápnika na rozpustné, premena neropustných zlúčenín horčíka na rozpustné, premena nejedovatých zlúčenín hliníka na jedovaté, zvýšenie výskytu období s vysokými teplotami vzduchu, zvýšenie výskytu období sucha, zvýšenie výskytu frekvencie víchrič, zvýšenie intenzity víchrič, zvýšenie frekvencie výskytu a rozsahu lesných kalamít, pokles biodiverzity a ekologickej stability lesných ekosystémov v dôsledku aplikácie moderných lesníckych postupov, likvidácia edifikačného druhu megafauny bylinožravcov, likvidácia druhov megafauny druhého rádu, likvidácia druhov živočíchov, ktoré boli predátormi druhov megafauny bylinožravcov, umelá preferencia druhov ekologickej skupiny odštipovačov.*

K podanému odvolaniu sa vyjadrilo Lesoochranárske zoskupenie VLK (ďalej len LZ VLK), ŠOP SR a OZ Prales.

LZ VLK vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 19.08.2016 okrem iného uvádzá, že „*Rozhodnutie je vydané plne v súlade s dlhodobým trendom zabezpečenia ochrany daného územia..., nie je dôvod pristupovať k predmetnému územiu Jaloveckej a Bobroveckej dolinky iným spôsobom, než akým dlhodobo a opakovane pristupujú orgány štátnej správy ochrany prírody a krajiny k územiu TANAPu....*

Na základe posúdenia prírodnej hodnoty daného územia a v súlade s § 19 zákona 543/2002 orgány štátnej správy realizujú kroky vedúce k zabezpečeniu ochrany daných území. Prírodná hodnota týchto území, ktoré majú potenciál divokej prírody, je z celoslovenského hľadiska mnohonásobne vyššia ako hodnota speňažiteľného dreva... Na rozdiel od právneho zástupcu UPS Bobroveck sme presvedčení, že vydané rozhodnutie „nepošliapava“ majetkové, hmotnoprávne ani procesnoprávne práva UPS Bobroveck. V závere odôvodnenia rozhodnutia správny orgán informuje UPS Bobroveck o možnosti požiadat o finančnú náhradu v zmysle § 61 zákona 543/2002 Z. z.... UPS Bobroveck môže požiadat o zmenu programu starostlivosti o dotknuté lesné porasty, čo mu umožňuje zákon o lesoch... Vydanie zákazu na zastavenie ťažby je opatrením založeným na zásade prevencie a predbežnej opatrnosti, ktoré sú nosnými princípmi ochrany životného prostredia podľa zákona 543/2002 Z. z.. Vydanie tohto zákazu umožní predísť ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu živočíchov, rastlín a ich biotopov, prípadne predísť poškodeniu alebo ničeniu prírody a krajiny v danom území, ktoré je významné z hľadiska zabezpečenia potrieb ochrany prírody. Vydanie tohto zákazu okrem iného umožní realizovanie výskumov zameraných na skúmanie prirodzeného vývoja lesov neovplyvňovaných ťažbou a inými lesohospodárskymi aktivitami... Moderná biológia poníma les ako zložitý živý systém... Základné princípy lesníctva nepočítajú s vývojom lesa ako zložitého živého systému. Považujú les za konštantný súbor prvkov, ktorý nemení prvky ani ich vlastnosti. Moderná biológia považuje les za neustále sa vyvíjajúci organizmus, ktorý kontinuálne reaguje na vnútorné a vonkajšie zmeny zmenou prvkov alebo ich vlastností... Lesnícky rezort považuje pri svojich hodnoteniaciach lesa za podstatné hodnotiť stav stromov ako fyzickej hmoty. Z pohľadu modernej biológie je podstatou existencie lesa (ako aj každého iného živého systému) informácia, nie hmota, ktorá slúži len na jej uchovávanie a spracovávanie. Ak sa rozhodneme pre ochranu lesa (ale i každého iného živého systému) musíme chrániť predovšetkým informáciu kódovanú v prvcích systému... Lesníci pri plánovaní lesa považujú za konštantný nielen jeho stav ale aj stav okolitého prostredia. Moderná biológia rešpektuje vedecké fakty o tom, že prostredie na našej Zemi bolo dlhodobo premenlivé vo všetkých zložkách aj bez vplyvov človeka a že tak bude aj nadalej... Lesníci považujú za stabilitu konštantnosť lesa. To sa samozrejme nedá ani teoreticky dodržať (okrem toho je to zámena pojmov stabilita a konštantnosť). Moderná biológia považuje za stabilitu udržanie systému vo „fyziologických“ hraniciach – tento stav sa nazýva homeostáza.... Lesohospodárske činnosti v lese zvyšujú entropiu systému. Moderná biológia považuje za dôležité entropiu lesa znižovať, pretože je to základná vlastnosť živých zložitých systémov, ktorou sa odlišuje od systémov neživých... Lesnícky rezort si systematicky zamieňajú pojmy prirodzený a pôvodný. Moderná biológia tieto pojmy podľa ich definície jasne rozlišujú... Rozhodnutie o zákaze ťažby bolo vydané plne v súlade so záujmami ochrany prírody v Tatranskom národnom parku a zabezpečením jeho budúcnosti ako národného parku a nie ako hospodárskeho lesa s honosnou pečiatkou národný park... V apríli 2005 sa konala v Tatranskom národnom parku 6-dňová misia IUCN, ktorej cieľom bolo posúdiť postavenie TANAPu vzhľadom na kategórie IUCN pre manažment národných parkov... Podľa odporúčania 9 v záveroch misie by ciele ochrany prírody mali byť primárne najmenej na ¾ územia TANAPu. Podľa odporúčania 12 by primárnym cieľom lesného hospodárenia v TANAPe mal byť rozvoj a zachovanie prírodných a lebo prírode blízkych lesných ekosystémov. Podľa odporúčania 15 by sa v územiach s navrhovaným stupňom ochrany 4 a 5 nemalo odstraňovať žiadne padnuté alebo polámané drevo a nemali by sa vykonávať žiadne umelé obnovné opatrenia.

ŠOP SR vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu č. TANAP/1243/2016 zo dňa 19.08.2016 predovšetkým poukazuje na nasledovné skutočnosti: „V odvolaní v bode B (Ad b) na strane 6 sa uvádza, že pokial by úmysel tohto rozhodnutia skutočne mienil chrániť v budúcnosti zamýšľanú A zónu Tatranského národného parku, vydal by nadriadený orgán takýto zákaz voči každému a na celú v budúcnosti navrhovanú A zónu Tatranského národného parku. Správa TANAPu konštatuje, že v r. 2014

po rozsiahlej kalamite Žofia upozornila listom vlastníkov a obhospodarovateľov lesných pozemkov na potrebu ponechania kalamitnej drevnej hmoty bez spracovania (vo vybraných porastoch, ktoré boli v rámci predrokovej zonácie navrhnuté do A zóny). Listom č. TANAP/1011-2/2014 zo dňa 13.06.2014 bol na danú skutočnosť upozorený aj odvolateľ. Taktiež v predmetných listoch bol uvedený bližší dôvod ponechania drevnej hmoty bez spracovania a tiež zoznam chránených živočíšnych druhov, ktoré sa v predmetných porastoch vyskytujú. Správa TANAPu vedomá si potrebu zo strany obhospodarovateľa byť chránený pred prípadnými sankciami zo strany štátnej správy lesného hospodárstva (v súvislosti s nespracovaním kalamity v predmetných porastoch v treťom a štvrtom stupni ochrany), odporučila obhospodarovateľom požiadať vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny (MŽP SR) o vydanie rozhodnutia k výnimkám z druhovej ochrany v zmysle § 35 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. v súvislosti so spracovaním kalamity. Taktiež na pracovných stretnutiach za účasti zástupcov vlastníkov, obhospodarovateľov a Správy TANAPu boli obhospodarovatelia upozornení, že orgán štátnej správy im výnimky pravdepodobne nepovolí a kalamitná drevná hmota sa nebude môcť v porastoch spracovať. O tejto skutočnosti bol informovaný aj odvolateľ. Následne MŽP SR v priebehu r. 2014 a 2015 nepovolilo obhospodarovateľom výnimky z druhovej ochrany (§ 35 zákona) v súvislosti s vykonávaním lesohospodárskych prác v predmetných lesných porastoch. Treba upozorniť, že voči rozhodnutiu MŽP SR č. 6258/2014-2.3 zo dňa 15.08.2014, ktorým neboli odvolateľovi povolené výnimky sa odvolateľ neodvolal a nemal žiadne námiety. Tiež následne podnikol všetky kroky potrebné k uplatneniu si finančnej náhrady v zmysle § 61e zákona a v novembri 2014 podal žiadosť na Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie o vyplatenie finančnej náhrady. Taktiež si už väčšina obhospodarovateľov uplatnila nárok na vyplatenie finančnej náhrady podľa § 61e zákona. Správa TANAPu pravidelne vykonáva kontrolu území, ktoré sú navrhnuté do A zóny a kontrolu území, pre ktoré sú vydané rozhodnutia o nepovolení výnimiek. V novembri 2014 zástupcovia Správy TANAPu zistili spracovanie kalamity v poraste JPRL č. 214 a na základe postoju obhospodarovateľa sme mali dôvodné podezrenie, že v spracovaní kalamity sa bude pokračovať aj v ďalších porastoch. Na základe uvedeného, musela Správa TANAPu prikročiť k podaniu žiadosti o vydanie zákazu výkonu činnosti.

Odvolateľ v bode B (Ad c) na strane 8 odvolania uvádza, že zonácia TANAPu sa už pripravuje 15 rokov a vzhľadom na nesúhlas vlastníkov pozemkov možno predpokladať, že v najbližšom období nedôjde k jej vyhláseniu. Ďalej upozorňuje, že dnes nie je možné hovoriť o žiadnej navrhovanej zonácií, lebo nie je spustený žiadny proces správneho konania spojený s vyhlásením zón. Správa TANAPu uvádza, že posledné dva roky intenzívne pracuje na príprave zonácie TANAPu podľa požiadaviek a časového a vecného harmonogramu stanoveného Ministerstvom životného prostredia SR. Tvrdenie, že vlastníci pozemkov nesúhlasia so zonáciou je zo strany odvolateľa zavádzajúce. V priebehu rokov 2015, 2016 prebehlo množstvo pracovných rokovania a stretnutí so zástupcami vlastníkov a obhospodarovateľov lesných pozemkov v TANAPe a môžeme konštatovať, že väčšina vlastníkov predbežne súhlasí s navrhovanou zonáciou. Treba tiež upozorniť na skutočnosť, že do r. 2015 samotný odvolateľ súhlasil s navrhovanou zonáciou, ktorá sa zásadným spôsobom doteraz nezmenila. Zásadne sa však zmenil dlhoročný postoj odvolateľa k predrokovej zonácií. V priebehu septembra, októbra 2016 by mali prebehnuť ďalšie rokovania s vlastníkmi a následne bude návrh zonácie predložený vedeckým a akademickým inštitúciám na posúdenie.

Na strane 11 odvolania odvolateľ uvádza, že orgán ochrany prírody sa nevysporiadal ani s doplnenou argumentáciou UPS Bobroveč vo vyjadrení zo dňa 06.05.2016, kedy predložil ďalší dôkaz potvrdzujúci jeho argumentáciu. V priloženom zázname k uplatňovaniu § 28 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v z.n.p. v roku 2016 na lesných pozemkoch v obhospodarovanií UPS Bobroveč ŠOP SR – Správa TANAPu v bode 3 konštatovala povolenie asanačnej ťažby v porastoch JPRL č. 230b, 233, 234, 226 a 227, pričom išlo o porasty na ktoré sa vzťahuje vyšší stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002

Z. z. ako pri väčšine porastov, ktoré sú predmetom tohto konania. Správa TANAPu pokladá predmetný argument za irelevantný. Spomínaný záznam sa týka porastov JPRL č. 230b, 233, 234, 226 a 227, ktoré nie sú predmetom daného konania. Tiež treba upresniť, že porasty JPRL č. 230b, 226 a 227 majú v zmysle zákona priradený tretí stupeň ochrany a porasty JPRL č. 233 a 234 majú priradený štvrtý stupeň ochrany. Jedná sa o porasty nižšou prírodoochrannou hodnotou (navrhovaná B zóna). V týchto porastoch je z hľadiska ochrany prírody hlavným cieľom udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu územia, zachovanie funkcie lesných biotopov a priaznivý stav ich druhov. Pre dosiahnutie týchto cieľov je potrebné vykonať aj niektoré aktivity vrátane spracovania kalamity a tiež usmernený lesnícky manažment, ktoré neznížia prírodoochrannú hodnotu územia do takej miery, aby došlo k ohrozeniu ochrany alebo poškodeniu biotopov.

V bode C na strane 12 odvolania sa uvádza, že orgán ochrany prírody sa riadnym spôsobom nevysporiadal s dôkazom (rozhodnutie NS SR č. 3Sžo/90/2014 zo dňa 02.12.2014), v ktorom sa uvádza, že Správa TANAPu v iných konaniach posudzuje vplyv lesohospodárskej činnosti, v ktorých uvádza, že ani činnosť výstavby lesných ciest nemôže mať samostatne, ani v kombinácii s inými projektmi v dotknutých územiacch významný vplyv na územia sústavy NATURA 2000. Upozorňujeme, že sa tiež jedná o zavádzajúce tvrdenie, keďže predmetom predmetného rozsudku sú lesné porasty na LHC Liptovská Teplička situované v Národnom parku Nízke Tatry, ktoré nespadajú do kompetenčnej pôsobnosti Správy TANAPu t.j. k predmetnému konaniu sa Správa TANAPu nikdy nevyjadrovala.

OZ Prales vo svojom stanovisku č. 391/2016 zo dňa 30. augusta 2016 okrem iného uvádza nasledovné s vecou súvisiace podstatné skutočnosti:

K námietkam odvolateľa k aplikácii ustanovení zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení (ďalej len "zákon o ochrane prírody")

Odvoleť tvrdí, že správny orgán vzhľadom k obsahu rozhodnutia prekročil svoju právomoc v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR tým, že konal a rozhodoval o zákaze lesohospodárskej činnosti na lesných pozemkoch, čo podľa výkladu právnych predpisov (zákon o ochrane prírody, zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch) prináleží len orgánom štátnej správy lesného hospodárstva. Podľa citovaného článku a odstavca Ústavy SR štátne orgány môžu konáť iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovi zákon. Kompetenciu konáť podľa ustanovenia §§ 4 ods. 2 a 8 ods. 1 má správny orgán určenú v ustanovení § 68 pís. g) zákona o ochrane prírody. Dôvody, ktoré uvádza odvoleť prečo by orgán ochrany prírody podľa uvedených ustanovení zákona nemohol konáť na lesných pozemkoch sú právnou konštrukciou, ktorá podľa nášho názoru nemá oporu v platných právnych predpisoch ani v správnej a právej praxi na Slovensku. Preto považujeme konanie a rozhodnutie správneho orgánu jednoznačne súladné s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

Odvoleť tvrdí, že správny orgán nesprávne a nezákonne aplikoval ustanovenia § 4 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody, na základe ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané. Podľa názoru žalobcu nie je možné aplikovať ustanovenia tzv. všeobecnej ochrany prírody a krajiny uvedené v druhej časti zákona o ochrane prírody v prípade postupu podľa tzv. osobitnej ochrany prírody vymedzenej v tretej časti zákona o ochrane prírody.

Podľa nášho názoru je nepochybne, že ustanovenia, ktoré sú v zákone o ochrane prírody systematicky zaradené v druhej časti s názvom „Všeobecná ochrana prírody a krajiny“ sú jednoznačne aplikovateľné aj pre prípady, na ktoré sa vzťahuje aj iná hlava inej časti zákona o ochrane prírody. Ustanovenia druhej časti zákona o ochrane prírody sa vzťahujú na celé územie Slovenskej republiky a pre správnu aplikáciu zákona o ochrane prírody v zmysle jeho

logiky, systematiky a účelu je nevyhnutné ich aplikovať v spojitosti s ustanoveniami ostatných častí (najmä tretej časti) zákona o ochrane prírody.

To, že zákonodarca nazval druhú časť zákona o ochrane prírody ako „Všeobecná ochrana prírody“ a jeho tretiu časť ako „Osobitná ochrany prírody a krajiny“, nemôže viest' k zjednodušujúcemu názoru, že ustanovenia § 3 až § 10 podradené pod tzv. všeobecnú ochranu prírody sa nevzťahujú na prípady, na ktoré sa vzťahuje tzv. osobitná ochrana prírody. Ak by to tak bolo, mohlo by to viest' k absurdným dôsledkom, že napr. ustanovenie § 6 o ochrane biotopov, príp. ustanovenie § 7 o ochrane pred inváznymi druhami, ktoré patria pod tzv. všeobecnú ochranu prírody a krajiny by bolo možné použiť len mimo chránených území, pretože na tie by sa vzťahovala iba osobitná ochrana prírody a krajiny podľa tretej časti zákona o ochrane prírody. To by zároveň znamenalo, že by nebolo možné regulovať rozširovanie inváznych druhov v chránených územiach a rovnako by v chránených územiach nebolo možné ochraňovať biotopy. Došlo by tak k absurdnej situácii, že v chránených územiach, kde je koncentrácia biotopov najvýraznejšia a kde sú biotopy najzachovalejšie, by sa nemohli nijak ochraňovať prostredníctvom ustanovenia, ktorý je na to priamo určený (len prostredníctvom iných ustanovení osobitnej ochrany prírody a krajiny) a na druhej strane by invázne druhy mohli v chránených územiach (teda v územiach, kde je regulácia inváznych druhov najpotrebnejšia) vytláčať pôvodné druhy rastlín a živočíchov bez akejkoľvek zákonnej regulácie. Z ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 nijakým spôsobom nevyplýva, že by sa mohlo uplatniť len v prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú ustanovenia uvedené v tretej časti zákona o ochrane prírody a nijakým spôsobom nie je riešený vzájomný vzťah medzi týmito ustanoveniami. Nie je tak vôbec jasné na základe čoho dospel odvolateľ k názoru, že ide o vzťah špeciálnej a všeobecnej normy.

Naopak, z ustanovenia § 4 ods. 1 a 2 zákona o ochrane prírody, ktorý znie:

„(1) Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohrozíť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

(2) Ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnожovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len "orgán ochrany prírody") túto činnosť po predchádzajúcim upozornení obmedzi alebo zakáže.“, jednoznačne vyplýva, že toto ustanovenie sa vzťahuje na každého a na všetky činnosti, ktoré môžu ohrozíť, poškodiť, alebo zničiť rastliny alebo živočíchy bez ohľadu na to o aký subjekt ide a kde a v akom procese sa tieto činnosti vykonávajú. Podľa nášho názoru pre aplikáciu ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. nie je relevantné či odvolateľ porušil povinnosť ustanovení v § 4 ods. 1 citovaného zákona. Nevyhnutné je však, aby činnosť, ktorou môžu byť ohrozené, poškodené alebo zničené rastliny alebo živočíchy, viedla k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degradácii, k narušeniu rozmnžovacích schopností alebo k zániku ich populácie. Aj naplnenie tohto zákonného predpokladu je v podkladoch rozhodnutia, ktoré sú súčasťou správneho spisu, ako aj v odôvodnení odvolaním napadnutého rozhodnutia dostatočne preukázané.

Je možné uviesť, že na uplatnenie ustanovenia § 4 ods. 2 zákona o ochrane prírody je postačujúce, ak existuje potenciálna (v budúcnosti plánovaná) činnosť, v dôsledku vykonania ktorej by mohlo nastáť ohrozenie, poškodenie, alebo zničenie rastliny, živočícha alebo ich biotopov. Nemusí teda dôjsť k reálnemu vykonávaniu plánovanej činnosti. Obdobne ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody je preventívnym opatrením orgánu ochrany prírody. Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že na jeho základe je možné zakázať potenciálnu (plánovanú) činnosť, ktorej následkom by bola hrozba poškodenia, resp. ničenia prírody a krajiny. Nie je tak nevyhnutné, aby šlo o činnosť, ktorá sa už reálne vykonáva, resp. ktorá už prírodu a krajinu poškodila, či zničila. Ak by tomu tak bolo, bol by prevenčný charakter tohto opatrenia v spojení

s vyššie citovanými zásadami uvedenými v zákone o životnom prostredí popretý a išlo by len o nápravné opatrenie.

Navyše k tomu je potrebné poukázať aj na ustanovenie § 2 ods. 1 (systematicky zaradené pod prvu časť zákona o ochrane prírody), kde je uvedené, že „Ochranou prírody a krajiny podľa tohto zákona sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohrozíť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takých zásahov.“. Navyše v danom prípade ide o územie Tatranského národného parku, kde je v zmysle ustanovenia § 19 ods. 1 zákona o ochrane prírody „ochrana prírody nadradená nad ostatné činnosti“.

Chceme poukázať na zásadu prevencie a zásadu predbežnej opatrnosti, ako jedny z nosných princípov ochrany životného prostredia, podľa ktorých prvostupňový orgán postupoval (viď posledná strana prvostupňového rozhodnutia). Tieto zásady sú právne vymedzené v zákone č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí a to konkrétnie v jeho ustanoveniach § 13 („Ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nenávratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, nesmie byť pochybnosť o tom, že k takému poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom pre odklad opatrení, ktoré majú poškodeniu zabrániť.“), § 17 ods. 1 („Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“) a § 19 („Každý, kto zistí, že hrozí poškodenie životného prostredia alebo že k nemu už došlo, je povinný urobiť v medziach svojich možností nevyhnutné opatrenia na odvrátenie hrozby alebo na zmierenie následkov...“).

Predmetné rozhodnutie správneho orgánu (uplatnenie §§ 4 ods. 2 a 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody) je potrebné chápať v zmysle zásady prevencie a predbežnej opatrnosti. Nie je teda nevyhnutné, aby šlo o činnosť, ktorá sa už reálne vykonáva, resp. ktorou už došlo k poškodeniu, či zničeniu prírody a krajiny. Zásada prevencie a zásada predbežnej opatrnosti sú nosnými princípmi ochrany životného prostredia, podľa ktorých aj správny orgán v tomto prípade postupoval.

Sme presvedčení, že výklad uvedených ustanovení, ako ich prezentoval odvolateľ v odvolaní je úcelový a odporujúci logickému a systematickému členeniu zákona o ochrane prírody. V prípade, ak by boli tieto ustanovenia zákona o ochrane prírody aplikované spôsobom prezentovaným v odvolaní, došlo by tým jednoznačne k popretiu ciela a účelu zákona o ochrane prírody, ktorý je vyjadrený v jeho ustanovení § 1 a ktorým je „prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, utvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie a udržanie ekologickej stability.“, keďže by sa tým znefunkčnili základne preventívne nástroje podľa uvedených ustanovení, ktoré majú orgány ochrany prírody k dispozícii a na napĺňanie cielov zákona je nevyhnutné ich využívať.

Sme presvedčení, že prvostupňový orgán pri voľbe výberu právneho nástroja, ktoré mal na základe zákona o ochrane prírody k dispozícii a ktorý by v tejto konkrétnej situácii najúčelnejším spôsobom zabezpečil cieľ zákona o ochrane prírody postupoval v rámci zákonom povolenej správnej úvahy.

Je nesporné, že správny orgán disponoval dostatkom informácií o akútnom ohrození dotknutého územia rozsiahľou ťažbou dreva. Informácie mal jednak z podania ŠOP SR, Správy TANAPu zo dňa 9.2.2016, PRALES, o.z. z 9.2.2016 a jednak zo svojej úradnej činnosti iných orgánov štátnej správy týkajúcich sa dotknutého územia. Zámer UPS Bobroveč ťažiť drevo a vykonávať súvisiace lesohospodárske činnosti (približovanie dreva, ochrana lesa...) v dotknutej oblasti je nespochybniteľný. Svedčia o tom listinné dôkazy (žiadosti ich doplnenia, odvolania UPS Bobroveč) vo viacerých ukončených či rozbehnutých správnych konaniach týkajúcich sa ťažby dreva v dotknutej oblasti, napr. konanie vedené na OU v Žiline, odbore

starostlivosti o ŽP vo veci žiadosti UPS Bobrovec o vydanie súhlasu na výstavbu lesnej cesty v Jaloveckej doline za účelom sprístupnenia kalamity v 3. stupni ochrany (právoplatne ukončené rozhodnutím MŽP SR č. 2582/2016-2.3 zo dňa 26.1.2016) alebo v konaní o zákaze činnosti vedenom na správnom orgáne (právoplatne ukončenom rozhodnutím OU v Žiline, odbore opravných prostriedkov č.OU-ZA-OOP4-2016/007277-5/CHO). Povinnosť prednosest odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, ktoré môžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov vyplýva UPS zo zákona - § 28 ods. 1 písm. c) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. Sme presvedčení, že zámery UPS Bobrovej v dotknutej lokalite sú jednoznečne preukázané. Bezprostredná hrozba takýchto aktivít bola aktuálna aj vzhľadom na skutočnosť, že UPS Bobrovec s ťažbou dreva v JPRL č. 214 na LHC Liptovský Mikuláš už začal, čo je nesporné a dokladované konaniami správneho orgánu ako aj SIŽP, Inšpektorát životného prostredia Žilina. Chceme len zdôrazniť, že v oblasti, kde správny orgán vydal zákaz vykonávania lesohospodárskej činnosti sa v posledných desaťročiach vykonávala lesohospodárska činnosť len výnimčne hlavne pre jej neprístupnosť a absenciu dolinovej aj svahových lesných ciest. Obmedzovala sa na sporadické výchovné zásahy s ponechaním spílených stromov na mieste. Zalesňovanie bolo realizované mimo tejto lokality na plochách nad hornou hranicou lesa a v jednom prípade aj v dotknutom území (JPRL č. 182, r. 2009). Ťažba dreva s odvozom stromov sa tu nerealizovala desiatky rokov. To je aj jeden z dôvodov zachowania vysokých prírodných hodnôt tejto oblasti.

Tvrdenie odvolateľa, že správny orgán nemal preukázané, že sa v dotknutom území (aj v jednotlivých JPRL) nachádzajú chránené rastliny a živočíchy, je zavádzajúce. Správny orgán vychádzal z podkladov Správy TANAPu č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016, v ktorom je podrobne zhodnotené dotknuté územie z pohľadu ochrany prírody, jeho aktuálneho stavu, vymenované chránené, vzácné a ohrozené druhy fauny a flóry vyskytujúce sa v dotknutom území (aj jednotlivých jednotkách priestorového rozdelenia lesa - JPRL). Zároveň je v uvedenom stanovisku popísaný vplyv lesohospodárskej činnosti (najmä ťažby dreva) na tieto druhy a dotknuté územie. Štátnej ochrany prírody SR (aj jej organizačná jednotka – Správa Tatranského národného parku), podľa článku 3 písm. s) platného štatútu Štátnej ochrany prírody SR (rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 5. decembra 2007 č. 76/2007 – I. 8., o vydaní štatútu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky v znení dodatku č. 1 vydaného rozhodnutím ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 2. júna 2014 č. 10/2014 – 2), okrem iného vedie a dopĺňa databázu chránených druhov európskeho a národného významu (§ 54 ods. 12 písm. f) zákona č. 543/2002 Z.z. v platnom znení, § 23 ods. 8 písm. a) vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. v platnom znení). Zoznam chránených druhov je zadefinovaný v prílohe č. 4, 5 a 6 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. v platnom znení. Nie je nám zrejmé, prečo sa odvolateľ dožaduje preukázania sa "výsledkami schváleného inventarizačného výskumu a monitoringu chránených rastlín a živočíchov", aj keď ide o jednu z dokumentácií ochrany prírody, v konaní podľa ustanovení § 4 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody sa obligatórne nevyžaduje jej predloženie. Takáto povinnosť nevyplýva správnemu orgánu zo žiadneho platného právneho predpisu. O tom, že si odvolateľ bol vedomý výskytu chránených druhov živočíchov v prevažnej časti dotknutých porastoch svedčí podľa nášho názoru aj fakt, že požiadal o povolenie výnimky na úmyselné zraňovanie alebo usmrcovanie a rušenie chránených živočíchov a poškodzovanie alebo ničenie miesta ich rozmnožovania alebo miesta odpočinku pri vykonávaní lesohospodárskych prác. Rozhodnutím MŽP SR č. 6258/2014-2.3 zo dňa 15.8.2014 nebola UPS Bobrovec povolená výnimka zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. b), c) a § 35 ods. 2 písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z. v platnom znení. Proti tomuto rozhodnutiu sa žiadateľ neodvolal a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Vzhľadom na okolnosti žiadosti sa domnievame, že žiadateľ o právnych následkom podania žiadosti a následne nepovolenia výnimky vedel a rátal s nimi. Vzápäť po nepovolení výnimky podnikol kroky vedúce k vyplateniu

náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov. Nie je pochybnosť, že UPS Bobrovec podal žiadosť z dôvodu, že vedel, že spracovaním náhodnej ľažby a následnými lesohospodárskymi činnosťami bude dochádzať k úmyselnému zraňovaniu alebo usmrcovaniu a rušeniu chránených živočíchov a poškodzovaniu alebo ničeniu ich miest rozmnожovania alebo miest odpočinku. Uvedenú skutočnosť jednoznačne uviedol UPS Bobrovec aj vo svojej žiadosti o povolenie výnimky zo dňa 3.6.2015. Do pozornosti dávame aj publikáciu Divočina pod Salatínom zostavenú Milanom Ballom a Ladislavom Holkom, v ktorej sú podrobne opísané prírodné hodnoty Bobroveckej doliny, vrátane vymenovania desiatok chránených druhov rastlín a živočíchov, ktoré sa v dotknutom území vyskytujú.

Odvolateľ namieta, že správny orgán nepostupoval v súlade so zákonom, keď nerešpektoval zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch ako lex specialis vo vzťahu k lesným pozemkom, nevyzval orgán štátnej správy lesného hospodárstva na spoluprácu resp. poskytnutie súčinnosti a neinicoval konanie predčasnej obnovy programu starostlivosti o uvedené lesné pozemky. Podľa nášho názoru je nesporné, že v prípade rozporu medzi zákazmi podľa zákona o ochrane prírody a hospodárením na lesných pozemkoch podľa zákona o lesoch má prednosť postup podľa zákona o ochrane prírody, vzhľadom k tomu, že ide o osobitný predpis k zákonom o lesoch.

V tejto súvislosti dávame do pozornosti odvolaciemu orgánu nasledovné právoplatné rozsudky krajských súdov (ďalej len "krajské súdy") : Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. 21S/95/2011 zo dňa 23. mája 2012, Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 23S/243/213 zo dňa 26. marca 2014, potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. 5Sžo/45/2014

K námetkam odvolateľa k porušeniu ústavných práv vlastniť majetok a nezákonného obmedzenia podnikateľskej činnosti

K námetkam odvolateľa, že správny orgán

- zakázal odvolateľovi vykonávať opatrenia na ochranu svojho majetku a aj akúkoľvek lesohospodársku činnosť,
- nezákonne obmedzil jeho zásadnú podnikateľskú činnosť,
- svojím rozhodnutím chráni len vyhlásenie chráneného územia ideologickej sporným spôsobom ochrany, ktorým väzonym spôsobom obmedzuje vlastnícke práva členov spoločenstva, čo je protiústavné,
- nadradil význam práva na priaznivé životné prostredie v zmysle čl. 44 ods. 1 Ústavy nad význam práva vlastniť majetok v zmysle čl. 20 ods. 1 ods. 4 Ústavy a to i za cenu jeho čiastočného protiústavného odňatia

je potrebné uviesť nasledovné:

Princíp, že predmet právnej úpravy zákona o ochrane prírody má prednosť pred iným využívaním majetku je nepochybne premietnutím ústavného čl. 20 ods. 3 v spojení s čl. 44 ods. 2 ústavy, k čomu sa napr. ústavný súd vo svojom rozhodnutí PL ÚS 22/06 vyjadril nasledovne: „Účelom úpravy čl. 20 ods. 3 tretej vety ústavy je vymedziť rozsah a obsah právneho postavenia vlastníka, podmieniť výkon vlastníckych práv povinnými ohľadmi, ktoré vlastník musí brať na iné hodnoty verejného záujmu. ... Zákon ustanovujúci mieru poškodzovania chráneného záujmu nemusí byť prijatý, ale ak sa zákon prijme, nemožno vlastníka osloboodiť od povinnosti nepoškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie (a to ani zákonom). Vylúčenie bezohľadnej dispozície majetkom podľa čl. 20 ods. 3 ústavy nemožno stotožniť s nútenskými obmedzeniami vlastníka podľa čl. 20 ods. 4 ústavy.... Článkom 20 ods. 3 ústavy sa naproti tomu ustanovuje ústavná požiadavka spravodlivej rovnováhy medzi rozsahom

práv vlastníka vymedzovaných na základe čl. 20 ods. 1 ústavy a právami tretích osôb zaručených okrem iného aj v čl. 44 ods. 1 ústavy.

Výkon vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 3 ústavy je v záujme zachovania práv iných osôb limitovaný; ústavou určené medze vlastníckeho práva sa vzťahujú na taxatívne ustanovené hodnoty, ktoré podliehajú ochrane pri výkone vlastníckeho práva. Predmetom ochrany je:

- a) ľudské zdravie,
- b) príroda,
- c) kultúrne pamiatky,
- d) životné prostredie.

Každá z týchto hodnôt podlieha ochrane, ktorá nie je nadradená nad vlastnícke právo, lebo nie je absolútna. Chránené hodnoty vlastník môže poškodzovať v rozsahu zákona, lebo výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať tieto hodnoty „nad mieru ustanovenú zákonom“.

Podľa čl. 44 ods. 3 ústavy nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky. Z hľadiska čl. 20 ods. 3 ústavy sa toto ustanovenie môže zdať nadbytočné, avšak ustanovenie čl. 44 ods. 3 má všeobecny význam. Nezakladá povinnosť iba vo vzťahu k výkonu vlastníckeho práva. Ustanovuje povinnosť neohrozovať a nepoškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky nad mieru ustanovenú zákonom pri výkone každého základného práva a slobody. Vo vzťahu k životnému prostrediu ústava formuláciou čl. 44 ods. 3 rozširuje jeho ochranu aj do sféry prevencie tým, že zakazuje nielen poškodzovať životné prostredie, ale zakazuje životné prostredie aj ohrozovať. Uvedené zákazy sú zároveň komplementárnym vyjadrením povinnosti chrániť a zveľaďovať životné prostredie, ktorá je ustanovená v čl. 44 ods. 2 ústavy.“.

Ustavný súd zároveň jednoznačne vymedzil, že zákonné obmedzenie výkonu vlastníckeho práva z titulu ochrany životného prostredia nie je jeho náuteným obmedzením, ale jeho súčasťou. Takýmto spôsobom je znemožnené bezohľadné využívanie vlastníckeho práva na úkor iných verejných záujmov vymenovaných v čl. 20 ods. 3 ústavy. V tomto duchu rozhodli aj krajské súdy, vychádzajúc zo znenia zákona o ochrane prírody.

Ak dochádza v dôsledku obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených zákonom o ochrane prírody alebo na jeho základe (teda aj rozhodnutím vydaným podľa §§ 4 ods. 2 a 8 ods. 1) k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí vlastníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom náhrada. Náhrada môže mať podľa §§ 61a až 61e rôznu formu. Odvolateľovi bola už za obmedzenie bežného obhospodarovania v dotknutom území finančná náhrada opakovane priznaná (viď nižšie).

K námietkam odvolateľa k neurčitosti výrokovej časti rozhodnutia, kde sa časové hľadisko jeho zákazu opiera o skutočnosť, ktorá nemusí vôbec nastat’

- 1) Správny orgán konal podľa ustanovení §§ 4 ods. 2 a 8 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. kde nie je zákonom taxatívne časovo stanovená doba, na ktorú je možné činnosť, ktorá a) vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie alebo b) činnosť, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny obmedziť alebo zakázať.
- 2) Časové obmedzenie zákazu výkonu činností na dotknutom území “až do doby vyhlásenia zón Tatranského národného parku” uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia správneho orgánu má svoj racionalny základ, napokoľko v čase vydávania rozhodnutia je v platnom právnom poriadku SR ustanovenie § 104 ods. 24 zákona o ochrane prírody, podľa ktorého “vláda do jedného roka od nadobudnutia účinnosti tohto zákona vydá

nariadenie, ktoré ustanovi vymedzenie hraníc Tatranského národného parku a jeho ochranného pásma a podrobnosti o územnej ochrane vrátane ich územnej a časovej platnosti (§ 19 ods. 5)”. Ak vláda nesplnila povinnosť uzákonenú v tomto ustanovení v stanovenej lehote, správne orgány, ale aj zainteresovaná verejnosť predpokladá, že tak urobí v čo najkratšom čase.

Formuláciu ustanovení zákonom v § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody „...až do odstránenia nedostatkov“, je v danom kontexte potrebné interpretovať tak, že uvedeným nedostatkom je potrebné chápať neukončený proces zonácie TANAPu. V súlade s princípom predbežnej opatrnosti tak správny orgán dané ustanovenie interpretoval tak, že k odstráneniu nedostatkov, ktoré bránia zabezpečeniu ochrany prírody pred jej poškodzovaním, alebo ničením, dôjde zaradením dotknutého územia do A zóny národného parku a preto formuloval výrok spôsobom uvedeným v prvostupňovom rozhodnutí. Iba takýmto spôsobom bolo možné zabezpečiť ochranu prírodných hodnôt dotknutého územia do času jeho zaradenia do A zóny národného parku. Vzhľadom k tomu, že správny orgán nemá dosah na to, kedy k zonácií Tatranského národného parku skutočne dôjde, pričom vedel, že túto povinnosť má vláda ustanovenú v zákone o ochrane prírody, formuloval výrok prvostupňového rozhodnutia uvedeným spôsobom. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť aj na možnosť zmeny rozhodnutia podľa ustanovenia § 89 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona o ochrane prírody „ak dôjde k zmene skutočnosti rozhodujúcich na vydanie rozhodnutia“.

Otázkou zákonnosti vymedzenia trvania zákazu činnosti sa tiež zaoberali krajské súdy, keď v prípade zákazu tăzby v Smrekovici, bol zákaz tăzby dreva stanovený celoročne v období od 1. januára do 31. decembra, a v prípade zákazu tăzby v Bystrej doline bol zákaz tăzby dreva vymedzený až do doby vyhlásenia územia za prírodnú rezerváciu. V oboch prípadoch bolo takto vymedzené obdobie trvania zákazu spochybnené žalobou, avšak v oboch prípadoch súdy potvrdili, že vymedzenie trvania zákazu tăzby bolo v oboch prípadoch vykonané v súlade so zákonom.

K námietkam odvolateľa k vecnej argumentácii UPS Bobroveč, PRALES, o.z. a Správy TANAPu a ich hodnoteniu správnym orgánom v procese konania a rozhodnutí.

Máme za to, že vydanie odvolaním napadnutého rozhodnutia je logickým vyústením doterajšej rozhodovacej a inej správnej činnosti orgánov štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny a to od úrovne okresného úradu v Liptovskom Mikuláši, cez okresný úrad v sídle kraja Žilina až po Ministerstvo životného prostredia SR v dotknutom území a jednoznačne stanovilo režim využívania dotknutého územia s možnosťou plného uplatnenia kompenzačných nástrojov za obmedzenie bežného obhospodarovania zo strany odvolateľa.

Na podporu uvedeného dávame do pozornosti:

- *V dotknutom území Ministerstvo životného prostredia SR rozhodnutiami č. 7631/2011-2.2 zo dňa 21.11.2011 a č. 6258/2014-2.3 zo dňa 15.8.2014 nepovolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 a 2 zákona, resp. v § 35 ods. 1 písm. b) a c) a § 35 ods. 2 písm. c) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Výnimkami sa nepovolilo úmyselné usmrčovať a rušiť chránené živočíchy pri vykonávaní náhodnej tăzby v lesných porastoch, resp. úmyselné zraňovať alebo usmrčovať a rušiť chránené živočíchy a poškodzovať alebo ničiť ich miesta rozmnžovania alebo miesta odpočinku pri vykonávaní lesohospodárskych prác.*

- Krajskú úrad životného prostredia v Žiline rozhodnutím č. 2005/00624-3/Ja zo dňa 16.09.2005 nevydal súhlas na rekonštrukciu lesnej cesty v Jaloveckej doline. Okresný úrad v Žiline, odbor starostlivosti o životné prostredie rozhodnutím č. OU-ZA-OSZP1-2015/023843-020/Drn zo dňa 9.9.2015 nevydal súhlas na výstavbu lesnej cesty v dotknutej oblasti. V odvolacom konaní uvedené rozhodnutie potvrdilo Ministerstvo životného prostredia SR rozhodnutím č. 2582/2016-2.3 zo dňa 26.01.2016.
- Rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia v Žiline č. 2008/00056/Ja zo dňa 22.02.2008 bola priznaná náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania v tejto oblasti (v JPRL č. 215, 216a, 216b, 217 a 218a na LHC Liptovský Mikuláš).
- Rozhodnutím MŽP SR č. 7631/2011-2.2 z 21.11.2011 bola priznaná náhrada za obmedzenie bežného obhospodarovania v tejto oblasti (v JPRL č. 151b, 152b, 181, 182, 184, 187a, 202, 204a, 208, 209, 210b, 211a, 211b, 211c a 214 na LHC Liptovský Mikuláš).

Komplexná ochrana ucelených dolinových celkov má mimoriadny význam pre zachovanie celej škály diverzity územia. Komplex Jaloveckej a Bobroveckej doliny a doliny Parichvost je už pomerne dlhé obdobie vystavený len minimálnym antropickým vplyvom, čo má pozitívny vplyv na obnovovanie dynamickej homeostázy narušenej v dávnej minulosti. Je potrebné zdôrazniť, že ochrana týchto území nie je zameraná na zachovanie statického stavu, ale na ochranu ekosystémov v ich dynamickej rovnováhe a ochranu prirodzených procesov v nich prebiehajúcich. Disturbancie spôsobované vetrom, snehom alebo podkôrnym hmyzom jednoznačne k týmto procesom patria. Zachovanie a ochrana autoregulačných procesov bez priameho zásahu človeka je hlavným poslaním a cieľom týchto území. Ich význam spočíva predovšetkým v zachovaní biodiverzity a dynamiky prírodných procesov, v možnosti vedeckého výskumu zameraného na sledovanie prirodzených zmien, človekom neovplyvnených ekosystémov a v ich doposiaľ na Slovensku nedocenenom význame pre rozvoj turizmu. Prirodzené disturbancie sú prirodzenou súčasťou dynamickej rovnováhy panujúcej v prirodzených ekosystémoch a „hnacou silou“ obnovy prirodzenosti a nastolenia dynamickej rovnováhy v pozmenených ekosystémoch. Vznikajú prirodzené podmienky pre obnovu drevín typických pre dané biotopy, primerané zníženie zastúpenie smreka nemá vplyv na zníženie areálu vyskytujúcich sa typov biotopov. Zo stredno a dlhodobého pohľadu bezzásahový režim nemá na štruktúru biotopu negatívny vplyv, naopak postupne dochádza k diferenciácii porastov (vekovej, druhovej, výškovej), vzniku mozaikovitej štruktúry lesných porastov, zvýšeniu ekologickej stability porastov, zvýšeniu množstva tzv. mŕtveho dreva, ako dôležitého štrukturálneho prvku lesných typov biotopov - obohacovania pôdy o dôležité zložky, prvky a živiny pôdy, zvyšovanie biodiverzity, prirodzenej obnovy drevín (obnova smreka sa realizuje z veľkej časti – 70-80 % na mŕtvom dreve pri určitem stave jeho rozloženia). V tomto kontexte očakávame postupné zmeny v štruktúre porastov v danom území, kde v prípade ponechania bezzásahového režimu dôjde k spontánnej regenerácii a obnove pôvodnej štruktúry lesa. Podobne aj podmienky pre druhy viazané svojím výskytom na typy biotopov vyskytujúce sa v dotknutom území zostávajú približne rovnaké alebo sa dokonca zlepšujú (ďatľovité, sovy, tetrov hlucháň, jariabok hôrny...). Verejne prístupných je množstvo vedeckých prác a štúdií potvrdzujúcich vo všeobecnosti tieto konštatovania (okrem vlastného poznania) a preto nevidíme dôvod, aby tomu bolo v prípade tohto územia inak. Vykonávaním lesohospodárskej činnosti dôjde k poškodeniu biotopov a biotopov druhov európskeho a národného významu, ich vyrušovaniu, poškodeniu naštartovaných prírodných procesov, k poškodeniu prirodzeného zmladenia, pôdy, vegetačného krytu, prieniku nepôvodných druhov, k narušeniu prirodzených tokov látok a energií v ekosystéme atď. Pre podporu týchto tvrdení (o prirodzenej regenerácii lesných ekosystémov)

prikladáme vedecký článok „Vývoj zmladenia smrekového lesa po gradácii podkôrnikov pri rôznych režimoch manažmentu“ od autorov Karolína Gelatičová & Jozef Šibík publikovaný v Bulletin Slovenskej Botanickej spoločnosti, ročník 37, č. 1: 69–85, 2015. Predmetom ich skúmania boli lokality v Jaloveckej a Bobroveckej doline. Do pozornosti dávame aj publikáciu Divočina pod Salatínom zostavenú Milanom Ballom a Ladislavom Holkom, v ktorej sú komplexne opísané prírodné hodnoty Bobroveckej a Jaloveckej doliny.

Snahy PRALES, o.z. o ochranu dotnutejho územia je potrebné posudzovať aj v kontexte súčasného stavu prírodného prostredia TANAPu, kde najmä po roku 2004 došlo k rozsiahlej ľažbe dreva a masívnej výstavbe lesných ciest na rozsiahлом území, dôsledkom čoho je zhoršovanie podmienok pre existenciu mnohých druhov, vrátane vzácnych a chránených a k poklesu početnosti ich populácií. Ak sa dotknutému územiu neposkytne príslušná ochrana bude, podľa nášho názoru, vážne poškodená rozsiahla ľažbou dreva. Uvedené si dovoľujeme tvrdiť pozajúc rozsiahle oblasti smrekových lesov na Slovensku, ktoré boli v posledných dvoch desaťročiach holarubne vyťažené so všetkými negatívnymi vplyvmi na biotu a prírodné prostredie a životné porostredie človeka. K tomu dôjde, bez ohľadu na hodnotenie úmyslov odvolateľa, nakol'ko k postupnému odumieraniu smrekov bude dochádzať a odvolateľ má povinnosť takéto stormy vyťažiť (§ 23 ods. 5, § 28 ods. 1 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení).

Zonácia TANAPu je dlhotrvajúci proces, ktorý zatiaľ nebol legislatívne ukončený. Dôležitým faktom je, že dotknutá oblasť je dlhodobo navrhovaná na zaradenie do A-zóny národného parku, čo potvrdzuje stanovisko Správy TANAPu č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016, ktoré bolo podkladom rozhodnutia. Do bezzásahovej zóny navrhuje túto oblasť aj kolektív vedcov (Topercer et all.) v článku „Návrhy zonácie Tatranského národného parku: aký je minimálny vedecký štandard?“

(https://www.researchgate.net/publication/270880997_Návrhy_zonácie_Tatranskeho_narodneho_parku_aky_je_minimalny_vedecky_standard). Domnievame sa, že je nesporné, že správnemu orgánu je známy fakt, že v súčasnosti prebieha proces prípravy zonácie TANAPu (viď množstvo medializovaných správ), pričom jej odborný návrh spracúva ŠOP SR, Správa TANAPu. Len na okraj uvádzame, že konštatovania o zonácií TANAPu, ktoré odvolateľ cituje zo stránky MŽP SR sú neaktuálne (ešte z čias ministra ŽP Józsefa Nagyho) a dokazujú šlendrianstvo úradníkov MŽP SR pri údržbe web stránky MŽP SR a nie stav v akom sa v súčasnosti nachádza proces zonácie TANAPu. Cieľom navrhovanej zonácie je zabezpečenie diferencovanej ochrany územia TANAPu.

K ostatným námietkam odvovateľa

Argument odvovateľa že správny orgán nedisponoval dôkazom o tom, či sa má na uvedených pozemkoch zo strany odvovateľa vykonávať akákoľvek lesohospodárska činnosť, ktorá by odporovala schválenému programu starostlivosti o lesy je z pohľadu predmetu konania irelevantný. Správny orgán v rozhodnutí nič také netvrdí a ani nevstupuje do kompetencie orgánov štátnej správy lesného hospodárstva pri schvaľovaní plánu starostlivosti o les. Odvovateľom odporúčané iniciovanie predčasnej obnovy plánu starostlivosti o les svedčí o buď o neznalosti režimov vykonávania ľažby podľa zákona č. 326/2005 Z.z. v platnom znení, čo nepredpokladáme, alebo o odvádzaní pozornosti od merita veci. Meritom konania správneho orgánu bolo obmedzenie/zákaz vykonávania akejkoľvek ľažby dreva a to tak úmyselnej, ktorú upravuje § 22 ods. 2 pís. a) (a teda aj PSoL) ale aj ľažbu náhodnú - § 22 ods. 2 pís. c) zákona o lesoch.

K námietke, že správny orgán konal a zakázal ľažbu dreva iba voči odvovateľovi a nie voči všetkým čo majú pozemky v navrhovanej A zone TANAPu uvedieme len to, že podľa našich vedomostí žiadny zo subjektov neplánuje realizovať ľažbu dreva v navrhovanej A zóne a aj preto

správny orgán či ostatné územne príslušné správne orgány zatiaľ nekonali voči iným subjektom.

Odvolávanie sa na režim ustanovený § 50 zákona o ochrane prírody je irelevantné, nakoľko správny orgán podľa tohto ustanovenia nepostupoval a nekonal. Podobné konštatovanie platí aj pre námietky týkajúce sa spájania konania správneho orgánu so zonáciou národného parku.

Tvrdenie odvolateľa, že správny orgán na str. 26 prehlásil vydanie stanoviska Správy TANAP za znalecký posudok s nespochybnielým štatútom je výmyslom, nakoľko nič také sme na str. 26 nenašli.

Argumentácia odvolateľa, je podľa nášho názoru, výrazne oslabená skutočnosťou, že aktivity na spracovanie náhodnej ľažby v dotknutom území začal odvolateľ realizovať až po viac ako jeden a pol roku po vzniku tzv. náhodnej ľažby - 15.5.2014 víchríca Žofia versus cca 1.11.2015 – ľažba v JPR č. 214). V tejto súvislosti dávame do pozornosti nasledovné ustanovenia:

- podľa ustanovenia § 23 ods. 5 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení je obhospodarovateľ lesa povinný v záujme ochrany lesa prednoste vykonáť náhodnú ľažbu tak, aby nedošlo k vývinu, šíreniu a premnoženiu škodcov,
- podľa ustanovenia § 23 ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení ak je náhodná ľažba v rozsahu, na ktorej vykonanie do šiestich mesiacov od jej vzniku obhospodarovateľ lesa nemá sily a prostriedky, vypracuje návrh harmonogramu na jej vykonanie a predloží ho orgánu štátnej správy lesného hospodárstva na schválenie,
- podľa ustanovenia § 28 ods. 1 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení je obhospodarovateľ lesa povinný vykonávať preventívne opatrenia s cieľom predchádzať poškodeniu lesa a vykonávať ochranné a obranné opatrenia pred škodami spôsobovanými škodlivými činiteľmi, najmä prednoste odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, ktoré môžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov okrem územií s piatym stupňom ochrany,
- podľa ustanovenia § 28 ods. 1 písm. c) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v platnom znení je obhospodarovateľ lesa v prípade ohrozenia lesov alebo škôd spôsobených škodlivými činiteľmi povinný na svoje náklady neodkladne vykonáť opatrenia na odvrátenie ohrozenia lesov a odstránenie následkov škôd; v chránených územiach s piatym stupňom ochrany má túto povinnosť len po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia orgámu štátnej správy ochrany prírody a krajiny o povolení výnimky.

Chceme podotknúť, že presadzovanie bezzásahového režimu nie je založené na ideologickom základe, ale je podložené mnohými odbornými štúdiami, ktoré vyhodnocujú spontánny vývoj lesa alebo porovnávajú aktívny a pasívny manežment lesa. Naopak lesnícke dogmy formované dlhé desaťročia, podľa nášho názoru, evidentne zaostávajú za vedeckým poznaním a stávajú sa skôr vierou a nie prísné vedecky vybudovanou disciplínou. Len na margo tvrdení odvolateľa uvádzame, že na Slovensku zaberajú chránené územia v piatom stupni ochrany iba 1,91% rozlohy SR (viď oficiálnu stránku ŠOP SR - <http://www.sopsr.sk/web/?cl=114>). V týchto územiach zákon predpokladá vylúčenie akýchkoľvek hospodárskej zásahov. V bezzásahovom režime je však iba časť z nich, podľa našich analýz je to cca 1,2% z výmery SR. Najmä v TANAPe je takmer v každej rezervácii (NPR a PR) povolená ľažba dreva. Niektoré boli po vetrovej disturbancii v r. 2004 vytažené úplne alebo z veľkej časti, napr. PR Surovec, PR Hrádok nad Pavúčou dolinou, NPR Uhlištiatka, NPR Mraznica, NPR Mokriny, NPR Pramenište, PR Flak, PR Jedliny, čím sa de facto popiera zmysel vyhlásenia týchto území za chránené. Uvedené tvrdenie si je možné overiť na Google Earth alebo na LGIS.

Presvedčenie odvolateľa, že v 3. stupni ochrany, t.j. území určenom na aktívny manažment nemôže ani teoreticky dôjsť k ohrozeniu druhov a biotopov akoukoľvek ľažbou, vychádza pravdepodobne z neznalosti jednotlivých druhov a biotopov, ich distriubúcie a bionómie. Viaceré odborné články či publikácie prinášajú jasné dôkazy o výraznom negatívnom vplyve ľažby

v treťom stupni ochrany na viaceré druhy a biotopy (napr. Pačenovský, S. 2010: Vplyv veľkoplošného odlesňovania na početnosť lesných sov v NP Nízke Tatry, Dravce a sovy 6(1): 26-28). Konštatovanie platí pre všetky lesnicke činnosti – vrátane zalesňovania (napr. výsadba nevhodných druhov, výsadba nepôvodných ekotypov, nevhodná hustota výsadby...) a výchovy lesných porastov, samozrejme ich vplyv na druhy a biotopy je výrazne odlišný v závislosti od typu činnosti.

K materiálu "Návrh ekologicko-odbornej časti odvolania Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobroveč voči rozhodnutiu Okresného úradu životného prostredia Liptovský Mikuláš vo veci zákazu činnosti č. OU-LM-OSZP-2016/2247-027-CEN" sa odborne vyjadri Správa TANAPu. Chceme len podotknúť, že materiál nemožno považovať za odborný text nakoľko nemá zaužívanú štruktúru a členenie, nepoužíva autorskú citáciu atď. a autor tohto materiálu nepublikuje v odborných alebo vedeckých periodikách. Naproti tomu v prílohe uvádzame niekoľko vedeckých článkov publikovaných alebo prijatých na publikovanie (posledný z nich) v uznávaných vedeckých časopisoch.

Odvolaciemu orgánu dávame do pozornosti ustanovenia vyhlášky MZP SR č. 462/2004 Z.z. v platnom znení.

OÚ OOP Žilina v odvolacom konaní preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie, konanie, ktoré mu predchádzalo spolu so súvisiacim spisovým materiálom, týkajúcim sa veci v celom rozsahu, vrátane námietok uvedených v podanom odvolaní, ich súlad so všeobecne záväznými predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) a zákona o ochrane prírody a krajiny a konštatuje:

Listom č. 350/2015 zo dňa 9.02.2016 OZ Prales požiadalo OÚ OSŽP L. Mikuláš „o neodkladné vydanie rozhodnutia podľa § 4 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorým správny orgán zakáže vykonávanie akejkoľvek činnosti vo všetkých vyššie uvedených JPRL a to až do doby jeho zaradenia do A-zóny TANAPu alebo vyhlásenia prírodnej rezervácie v tejto oblasti s bezzálohovým režimom ochrany“. Súbežne ŠOP SR listom č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016 „žiada o vydanie rozhodnutia v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z. n. p., ktorým správny orgán zakáže činnosť (lesohospodárske aktivity vrátane spracovania kalamity v JPRL č. 214, 230a, 230c, 223b, 207, 206, 204a, 204b, 200a, 200b, 200c, 200d, 200e, 202, 192a, 192b, 192c, 192d, 191, 188a, 188b, 187a, 187b, 184, 183, 182, 181, 208, 209, 211a, 211b, 211c, 210a, 210b, 215, 216a, 216b, 217a, 217b, 218, 219a, 219b, 219c, 220, 151a, 151b, 151c, 152a, 152b1, 152b2, na LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1 v obhospodarovani UPS Bobroveč, navrhovaná A zóna TANAPu), ktorou sa môžu ohrozit, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy alebo ak činnosť vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degradácii, k narušeniu rozmnzožovacích schopností alebo k zániku ich populácie.“ LZ VLK vo svojom vyjadrení zo dňa 24.05.2016 okrem iného uvádza, že „súhlasíme s návrhom ŠOP SR Správy TANAP a o.z. PRALES na vydanie zákazu na zastavenie ťažby na pozemkoch v Bobroveckej doline, Jaloveckej doline, v lokalitách Parichvost a Mních, v k.ú. obce Bobroveč podľa návrhu žiadateľa... ŠOP SR, Správa TANAP zaradila toto územie do navrhovanej jadrovej zóny Tatranského národného parku, t.j. územia s najvyšším stupňom ochrany, ktorý je potrebné ponechať bez ľudského zásahu. Preto z hľadiska zachovania princípu prevencie a predbežnej opatrnosti je nutné zabezpečiť ponechanie tohto územia bez ľudského zásahu až do doby vyhlásenia zón Tatranského národného parku.“ Zhrnutím nielen vyššie uvedených žiadostí OZ Prales a ŠOP SR a vyjadrenia LZ VLK, ale i z iných vyjadrení a stanovísk OZ Prales, ŠOP SR a LZ VLK, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, je zhodne

potreba ponechať dotknuté územie bez ľudského zásahu, tak aby tu mohli prebiehať prirodzené prírodné procesy, zdôvodňovaná vysokou prírodoochrannou, autoregulčnou, autoregeneračnou a autoprodukčnou schopnosťou dotknutých komplexov lesných porastov, ktoré sú len v malej miere ovplyvnené ľudskou činnosťou a antropickými vplyvmi, výskytom viacerých chránených druhov rastlín a živočíchov, ktoré tu majú miesta rozmnožovania, hniezdiská, úkryty a zdroje potravy.

Podľa vyjadrenia ŠOP SR č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016 dotknuté lesné porasty predstavujú územie s biotopmi európskeho významu - Ls9.1/9410 Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2/9410 Smrekové lesy vysokobylinné, Ls5.1/9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy a z biotopov národného významu je zastúpený lesný biotop Ls8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, z nelesných biotopov je to biotop európskeho významu Br6/6430 Brehové porasty deväťsilov a Al5/6430 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa. Dotknuté územie je súčasťou Tatranského národného parku, v ktorom platí tretí stupeň ochrany (§ 19 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny), tiež je súčasťou chráneného vtáčieho územia Tatry vyhláseného vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 4/2011 Z. z. a výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, sa dotknuté územie zaradilo medzi lokality navrhovaných území európskeho významu (územie európskeho významu Tatry, identifikačný kód SKUEV0307). Uvedený národný zoznam obsahuje katastrálne územie, v ktorom sa lokalita navrhovaného územia európskeho významu nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia a odôvodnenie návrhu ochrany. Dotknuté lesné porasty sú podľa citovaného výnosu zaradené do tretieho a štvrtého stupňa územnej ochrany. V úradnom vestníku ES bolo dňa 15. januára 2008 zverejnené rozhodnutie Komisie 2008/26/ES z 13. novembra 2007, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam lokalít európskeho významu v Panónskej biogeografickej oblasti a dňa 19. marca 2008 rozhodnutie Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne. V uvedených rozhodnutiach je zaradených aj 381 území európskeho významu na území Slovenskej republiky, medzi nimi aj územie európskeho významu Tatry, SKUEV0307 s výmerou 61735,30 ha.

Podľa § 17 ods. (1) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Lokality, na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu a biotopy národného významu* (§ 6 ods. 3), *biotopy druhov európskeho významu, biotopy druhov národného významu a biotopy vtákov vrátane sťahovavých druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia, významné krajinné prvky alebo prírodné výtvory, možno vyhlásiť za chránené územia: a) chránená krajinná oblasť* (§ 18), b) *národný park* (§ 19), c) *chránený areál* (§ 21), d) *prírodná rezervácia, národná prírodná rezervácia* (§ 22), e) *prírodná pamiatka, národná prírodná pamiatka* (§ 23, § 24 ods. 3), f) *chránený krajinný prvk* (§ 25), g) *chránené vtáchie územie* (§ 26), h) *obecné chránené územie.*“

Podľa § 27 ods. (7) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Navrhované územie európskeho významu uvedené v národnom zozname ustanovenom podľa odseku 5 sa považuje za chránené územie vyhlásené podľa tohto zákona so stupňom ochrany uvedenom v národnom zozname. Pri posudzovaní vplyvov akejkoľvek činnosti na životné prostredie podľa osobitného predpisu,⁶⁴⁾ pri povolení tejto činnosti, ako aj inej činnosti podľa tohto zákona sa postupuje v súlade so stupňom ochrany navrhovaného územia európskeho významu, tak ako vo vyhlásenom chránenom území.*“

Podľa § 27 ods. (8) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Ak sa navrhované územie európskeho významu nachádza na chránenom území [§ 17 ods. 1 písm. a) až f)] alebo v jeho ochrannom pásmе s druhým až piatym stupňom ochrany, pričom stupeň ochrany na navrhovanom území európskeho významu a na vyhlásenom chránenom území alebo v jeho ochrannom pásmе je rôzny, platia na spoločnom území podmienky ochrany určené neskorším právnym predpisom.*“

Podľa § 27 ods. (9) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Navrhované územia európskeho významu schválené Európskou komisiou vyhlási vláda za chránené územie alebo zónu chráneného územia podľa tohto zákona najneskôr do šiestich rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou. Pozemky územia európskeho významu sa vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorým sa vyhlasuje chránené územie alebo zóny chráneného územia, osobitne vyznačia.*“

Podľa § 30 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Zóny sa vymedzujú spravidla ako celistvé časti chráneného územia podľa povahy prírodných hodnôt v nich, pôvodnosti ekosystémov, miery zásahu ľudskou činnosťou a využívania územia človekom tak, aby piaty stupeň ochrany bol určený v zóne A, štvrtý stupeň ochrany v zóne B, tretí stupeň ochrany v zóne C a prvý alebo druhý stupeň ochrany v zóne D.*“

Podľa § 50 ods. (9) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Chránené územia alebo ich zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany na pozemkoch v neštátnom vlastníctve sa môžu vyhlásiť len so súhlasom vlastníka pozemku. Ak vlastník pozemku nie je známy, súhlas dáva Slovenský pozemkový fond.^{79a)} Ak by nevyhlásením chráneného územia alebo jeho zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany na pozemkoch v neštátnom vlastníctve došlo k narušeniu celkovej koherencie európskej sústavy chránených území, možno súhlas vlastníka pozemku nahradíť rozhodnutím orgánu ochrany prírody. Tým nie je dotknutá povinnosť poskytnúť náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61.*“

Podľa § 104b ods. (5) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Súhlas podľa § 50 ods. 9 sa nevyžaduje, ak ide o územia medzinárodného významu (§ 17 ods. 11) a o územia sústavy chránených území (§ 28 ods. 2) zaradené v zoznamoch schválených vládou do účinnosti tohto zákona.*“

Povinnosť vyhlásiť územie európskeho významu za chránené územie sa na územie európskeho významu Tatry nevzťahuje, napäťko sa prekryva s už vyhláseným chráneným územím – Tatranským národným parkom. Na dotknuté územie sa vzťahuje tretí, resp. štvrtý stupeň územnej ochrany. Súčasne z ustanovení § 50 ods. (9) a § 104b ods. (5) vyplýva, že pokial sa jedná o územie v neštátnom vlastníctvom, na ktorom má byť vyhlásené chránené územie alebo ich zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany (v danom prípade sa môže jednať len o zónu chráneného územia), možno takéto územie vyhlásiť len so súhlasom vlastníka dotknutého pozemku. Uvedený súhlas sa nevyžaduje pri uvedenom vyhlasovaní na územia už zaradené do štvrtého a piateho stupňa ochrany, ktoré sú zaradené do tohto stupňa ochrany vyššie citovaným výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu. S odkazom na ustanovenie § 30 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny zaradenie dotknutého územia do A zóny Tatranského národného parku v danom prípade vyžaduje súhlas vlastníka. V tejto súvislosti je načim tiež upozorniť, že podľa § 27 ods. (9) zákona o ochrane prírody a krajiny mali byť predmetné zóny už vyhlásené.

Z podkladov napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolateľ na Valnom zhromaždení konanom dňa 02.04.2016 prijal uznesenie č. 11/2016, ktorým odmieta návrh zonácie v k. ú. obce Bobrovec v celom rozsahu. Ak však podľa citovaného ustanovenia § 50 ods. (9) zákona o ochrane prírody a krajiny podmienkou vyhlásenia A zóny v dotknutom území je súhlas odvolateľa, trpí potom výrok napadnutého rozhodnutia zásadným nedostatkom v uložení nesplniteľnej podmienky, teda skutočnosti, ktorá vzhľadom na uvedené nemôže nastať. Vo vzťahu k možnosti nahradíť súhlas vlastníka rozhodnutím orgánu ochrany prírody je potrebné zdôrazniť, že takýmto rozhodnutím prvostupňový správny orgán nedisponuje, dotknuté územie sa už nachádza v národnom zozname území európskeho významu, ktorý bol schválený ústredným orgánom štátnej správy ochrany prírody a krajiny MŽP SR (výnos č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004), dotknuté územie má v tomto zozname priradený stupeň ochrany 3 a 4 (priľahlá časť územia, ktorá nie je predmetom konania vo veci je zaradená do stupňa 5) a teda sa v ňom ani neuvažovalo s najvyšším stupňom ochrany a takto navrhované územie európskeho významu bolo vyššie citovaným rozhodnutím Komisie 2008/218/ES aj schválené. V tejto súvislosti citujeme z rozsudku Európskeho súdneho dvora vo veci C-117/03 Taliansko – „Dragaggi“ „*Je teda zjavné, že v prípade lokalít prichádzajúcich do úvahy ako lokality európskeho významu, uvádzaných na vnútroštátnych zoznamoch predkladaných Komisii, ktoré môžu zahŕňať predovšetkým lokality, kde sa vyskytujú prioritné typy prirodzených biotopov alebo prioritné druhy, sú členské štáty v zmysle smernice povinné prijať ochranné opatrenia vhodné pre zabezpečenie uvedeného ekologického záujmu. Čo sa týka lokalít prichádzajúcich ako lokality európskeho významu, uvádzaných na vnútroštátnych zoznamoch predkladaných Komisii, a predovšetkým lokalít, kde sa vyskytujú prioritné typy prirodzených biotopov alebo prioritné druhy, sú členské štáty v zmysle smernice povinné prijať ochranné opatrenia, ktoré sú z hľadiska cieľa ochrany, vyplývajúceho zo smernice, vhodné pre zabezpečenie relevantného ekologického záujmu, aký tieto lokality majú na vnútroštátej úrovni.*“

V súvislosti so zonáciou Tatranského národného parku je potrebné zdôrazniť, že v súčasnosti je tento proces zastavený a konanie vo veci neprebieha. Načim v tejto súvislosti zdôrazniť, že prvostupňový správny orgán o nesúhlase s vyhlásením A zóny v danom území vedel (viď písomné stanovisko ÚPS Bobrovec zo dňa 28.04.2016 k ústnemu pojednávaniu konanému dňa 15.04.2016). Pokial sa však stotožnil so snahou žiadateľov OZ Prales a ŠOP SR dosiahnuť v danom území režim bezzálohovosti a to až do vyhlásenia A zóny, hoci takéto vyhlásenie podlieha režimu § 50 zákona o ochrane prírody a krajiny, potom vzhľadom na uvedené považuje odvolací správny orgán takéto konanie za účelové a nie súladné zo zákonom o ochrane prírody a krajiny. Stotožňujeme sa s názorom OZ Prales, že správny orgán v danom konaní nepostupoval a nekonal podľa § 50 zákona o ochrane prírody a krajiny, avšak na rozdiel od tohto názoru zdôrazňujeme, že správny orgán vo výroku rozhodnutia ukončenie zákazu činnosti viaže na podmienku vyhlásenia A zóny v danom území, a teda odvolací správny orgán musel skúmať za akých podmienok môže dôjsť k jej vyhláseniu a či výrok rozhodnutia spĺňa v tejto súvislosti podmienku určitosti a zákonnosti. Výrok rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétné práva a povinnosti účastníkov správneho konania, preto požiadavku určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku treba dôsledne rešpektovať. Každý výrok musí obsahovať jasné, stručné a zrozumiteľné vyjadrenie toho, ako sa rozhodlo vo veci, ktorá je predmetom správneho konania, teda jednoznačnú konkretizáciu práva, ktoré bolo priznané, alebo povinnosti, ktorá bola uložená. V tejto súvislosti ani časť napadnutého výroku, ktorá zakazuje odvolateľovi „...vykonávať ťažbu v lesných porastov a s tým súvisiacich hospodárskych činností (najmä technologickej prípravy pracoviska vrátane budovania lanovkových dráh, výrubu stromov, približovania a sústredovania dreva)...“ nezodpovedá podmienky určitosti, presnosti a zrozumiteľnosti výroku. Zo znenia nie je zrejmé na aké

hospodárske činnosti (okrem ťažby, technologickej prípravy pracoviska, budovania lanovkových dráh, výrubu stromov, približovania a sústredovania dreva) sa predmetný zákaz ešte vzťahuje.

Podľa § 4 ods. (1) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohrozíť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.*“

Podľa § 4 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Ak činnosť uvedená v odseku 1 viedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnhožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“) túto činnosť po predchádzajúcim upozornení obmedzi alebo zakáže.*“

Podľa § 8 ods. (1) zákona o ochrane prírody a krajiny „*Orgán ochrany prírody po predchádzajúcim upozornení obmedzi alebo zakáže až do odstránenia nedostatkov činnosť, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny, alebo činnosť, ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila.*“

Na základe vyššie uvedených hmotnoprávnych predpisov prvostupňový správny orgán rozhodol o zákaze ťažby dreva a s tým súvisiacich hospodárskych činností v danom území. Predpokladom uplatnenia ustanovenia § 8 ods.(1) zákona o ochrane prírody a krajiny je zakázanie činnosti, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny, alebo činnosti, ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila, do doby odstránenia nedostatkov. Ak teda bola podľa tohto ustanovenia odvolateľovi zakázaná činnosť, mali mu byť súčasne špecifikované nedostatky, ktoré sú dôvodom na takéto konanie a uložená lehota na ich odstránenie. Len zakázanie činnosti podľa tohto ustanovenia považuje tunajší úrad za nie súladný s uvedeným ustanovením. Pokiaľ OZ Prales poukazuje, že takýmto nedostatkom je vyhlásenie A zóny v danom území, tak odvolací správny orgán zdôrazňuje, že vyhlásenie A zóny nie je činnosťou odvolateľa, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny alebo činnosťou, ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila, nie je ani v kompetencii odvolateľa takýto nedostatok odstrániť (viď ustanovenie § 30 ods. (5) zákona o ochrane prírody a krajiny).

Ak prvostupňový správny orgán rozhodol o zákaze ťažby a stým súvisiacich hospodárskych činností podľa citovaného ustanovenia § 4 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny, rozhodol, že ich vykonávaním dochádza, resp. by mohlo dôjsť k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov, k ich degenerácii, k narušeniu rozmnhožovacích schopností a k zániku ich populácie v danom území. V tejto súvislosti odvolací správny orgán poukazuje na ustanovenia § 61 ods. (2) písm. b) zákona o ochrane prírody a krajiny podľa ktorého bežným obhospodarovaním sa rozumie „*bežné hospodárenie v lesoch⁹⁰) bez obmedzujúcich požiadaviek orgánov ochrany prírody vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe*“, ktoré ďalej odkazuje na ustanovenie § 2 písm. k) zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, ktoré definuje bežné hospodárenie nasledovne „*bežným hospodárením v lesoch taký spôsob vykonávania obnovy lesa, výchovy lesa, ťažby, prepravy dreva, sprístupňovania lesa, lesníckotechnických meliorácií, zahrádzania bystrín a ochrany lesa, ktorý pri dodržiavaní ustanovení tohto zákona umožňuje v súlade s principmi trvalo udržateľného hospodárenia racionálne využívanie všetkých jeho funkcií; pri plánovaných opatreniach ide o návrh hospodárskych opatrení programu starostlivosti o lesy pred uplatnením osobitného režimu hospodárenia (14 ods. 1)*“. Ťažba deva a súvisiace hospodárske činnosti sú v zmysle uvedenej definície bežným obhospodarovaním lesa. Ďalej podľa § (6) ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny sa na zásah do biotopov

národného významu a biotopov európskeho významu nevyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody ak ide o činnosti vykonávané v súvislosti s bežným obhospodarovaním lesných pozemkov. Ako bolo už uvedené dotknuté územie je zaradené do tretieho a štvrtého stupňa územnej ochrany, ktoré však bežné hospodárenie v lesoch nevylučuje (zakázaný je holorubný hospodársky spôsob v štvrtom stupni územnej ochrany) a územie je súčasťou už vyhláseného Chráneného vtáčieho územia Tatry (vyhláška MŽP SR č. 4/2011 Z. z.), ktorá v ustanovení § 2 ods. (1) za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia z hľadiska hospodárenia v lese považuje *a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese¹) okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa²) alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla kriklavého od 1. apríla do 31. júla a orla skalného od 15. marca do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia, b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov ďatľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho a ďatľa čierneho okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu,³⁾ ak tak určí obvodný úrad životného prostredia, d) vykonávanie úmyselnej ťažby od 1. apríla do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2.*. Vyššie uvedené ustanovenia dávajú právny rámec, resp. určujú režim hospodárenia v danom území. Právne významnou skutočnosťou je, že nevylučujú v území režim bežného hospodárenia. Ani európska legislatíva (predovšetkým smernica č. 92/43/EHS o biotopoch a smernica č. 2009/147/ES o vtákoch) nevylučuje aktívny lesnícky manažment v chránených územiach. Politika Európskej únie pre lesníctvo je založená na zásade multifunkčnosti lesníctva, ktorá je v Európe všeobecne známa. NATURA 2000, ako sústava budovaná na základe uvedených smerníc, je sústavou chránených území od prísnych rezervácií po územia, kde platia obmedzenia požadované z hľadiska jednotlivých druhov. V konaní špecifikované biotopy (nejedná sa o prioritné biotopy v zmysle smernice Európskej únie o biotopoch), chránené druhy rastlín a zvierat sa nevyskytujú výlučne v danom území (odhadovaná výmera lesného biotopu 9410 – horské smrekové lesy je 42 425 ha, biotopu 9130 – bukové a jedľové kvetnaté lesy je 527 778 ha, biotopu Ls8 – Jedľové a jedľovo-smrekové lesy je 230172 ha). V rámci Slovenskej republiky sú nepochybne bežným obhospodarovaním ovplyvňované v závislosti od stupňa ochrany v akom sa nachádzajú. Ak teda zákon o ochrane prírody a krajiny umožňuje v daných stupňoch ochrany územia vykonávať bežné hospodárenie v lesoch, pričom sa táto činnosť v obdobných prípadoch realizuje po celom Slovensku, je načim zdôrazniť v čom je činnosť odvolateľa iná, že vedie, resp. by mohla viest' ku skutočnostiam uvedených v ustanovení § 4 ods. (2) zákona o ochrane prírody a krajiny, resp. v čom sú dôsledky zakázanej činnosti na stav biotopov a existenciu chránených druhov rastlín a živočíchov v danom území iné oproti rovnakým činnostiam vykonávaných v iných prírodne podobných územiach Slovenska. Nesporne bežné hospodárenie je zásahom do prírodného prostredia, právne významnou skutočnosťou však je, že zákon o ochrane prírody a krajiny takúto mieru zásahu povoluje. Je však zrejmé, že ak si v danom území vytýčime vylúčenie akejkoľvek ľudskej činnosti a teda jeho zaradenie do piateho stupňa územnej ochrany, čo by sa dosiahlo vyhlásením A zóny, čo je aj prioritne záujmom dotknutých účastníkov konania, tak potom aj bežné hospodárenie je takou činnosťou, ktorá nie je v takomto území z hľadiska ochrany územia žiaduca. S filozofiou vylúčenia akejkoľvek ľudskej činnosti v danom území sa stotožňuje aj prvostupňový správny orgán, ked' v odôvodnení uvádzia „*Plánovaný zásah do dotknutého územia by viedol k takému zásahu do predmetu ochrany, v dôsledku čoho by mohlo dôjsť k úplnému zmareniu účelu vyhlásenia Zóny A*“. Základným princípom pri ochrane prírody a krajiny je princíp prevencie, pretože dôsledky zásahu a poškodenia prírody a krajiny sú často nezvratné, nenapráviteľné, preto je nevyhnutné takýmto poškodeniam predovšetkým predchádzať, pričom jedným zo spôsobov akým možno toto zabezpečiť je aj zákaz takejto činnosti. V tejto súvislosti však prvostupňový správny orgán sa vôbec nevyrovnal so skutočnosťou prečo zaradenie daného

územia do 3. a 4. stupňa ochrany prírody nevedie k jeho dostatočnej územnej a druhovej ochrane, hoci takto bolo príslušnými orgánmi ochrany prírody a krajiny zaradené (výnos MŽP SR č. 3/2004.5.1 a rozhodnutie zo 14. júla 2004) a rozhodnutím Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008 aj priaté a či je možné len z princípu prevencie kedykoľvek zakázať bežné hospodárenie v snahe vyhlásiť na danom území A zónu. Takéto účelové spájanie zákonom o ochrane prírody a krajiny povolenej činnosti, s princípom prevencie za účelom vyhlásenia A zóny, ked' takéto vyhlásenie podlieha režimu § 50 vo väzbe na doteraz uvedené považuje odvolací správny orgán za sporné a zo strany prvostupňového správneho orgánu nijako zdôvodnené. Bežné hospodárenie nie je podľa názoru tunajšieho úradu činnosťou, ktorú možno vo všeobecnosti podľa ustanovenia § 4 zákona o ochrane prírody a krajiny zakázať. Dôsledkom opačného výkladu by bolo znemožnenie bežného obhospodarovania v lesoch, nakoľko pri tejto činnosti nesporne vždy dochádza k zásahu do biotopov a druhovej ochrany rastlín a živočíchov. Rozhodné je, aby bežné obhospodarovanie bolo v miere akú stanovuje zákon o ochrane prírody a krajiny. Prvostupňový správny orgán sa tak podľa názoru odvolacieho správneho orgánu práve v nie dostatočnej miere vyroval s vyššie naznačenými súvislostami. Vo vzťahu k ochrane rastlín a živočíchov odvolací správny orgán poukazuje na skutočnosť, že zákon o ochrane prírody uvedené rieši v ustanoveniach § 34 a § 35 zákona o ochrane prírody a krajiny. Zákonom č. 117/2010 Z. z. sa právna úprava zákazov v rámci ochrany chránených rastlín a živočíchov zosúladila so Smernicou Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení a Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva v platnom znení tým, že do pôvodného znenia sa vložilo úmyselné konanie. Žiadne ustanovenie zákona o ochrane prírody a krajiny nepodmieňuje vykonávanie bežného obhospodarovania lesov povolením výnimky z ustanovení § 34 a § 35 zákona o ochrane prírody a krajiny. Účelom bežného obhospodarovania lesov, tak ako to vyplýva z jeho definície nie je úmyselné zničenie biotopov, chránených druhov rastlín a zvierat. Z rozhodnutia Európskeho súdneho dvora C-412/85, Komisia proti Nemecku vyplýva, že „Ak vnútrosťatna legislatíva povoluje odchýlku od ustanovení na ochranu vtákov, pokial sa príslušné akty vykonávajú v priebehu bežného využívania pôdy na účely poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybolovu, potom odkaz na konkrétné využívanie pôdy neposkytuje presnú indikáciu rozsahu, v akom je poškodenie životného prostredia povolené. Pojem bežného využívania pôdy a pojem neúmyselného porušenia ustanovení na ochranu vtákov patria do dvoch rozdielnych právnych rovín. Keďže vnútrosťatna legislatíva nedefinuje pojem bežné využívanie, neúmyselné poškodenie života a miesta výskytu vtákov nie je vylúčené zo sféry pôsobnosti ustanovenia, ktoré predstavuje odchýlku od ustanovení zakotvených v článku 5, pokial takéto poškodenie je nevyhnutné v priebehu bežného využívania pôdy. To znamená, že tvrdenie, ktoré stavia na jednu úroveň bežné využívanie pôdy s aktmi týkajúcimi sa neúmyselného porušenia pravidiel ochrany vtákov, nemožno obhájiť. Ustanovenie, ktoré predstavuje odchýlku od zákazov uvedených v článku 5, musí splňať kritéria ustanovené v článku 9, aby mohlo byť opodstatnené.“ Podľa ustanovenia § 5 ods. (5) zákona o ochrane prírody a krajiny je vlastník pozemku povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav krajiny. V súvislosti s ochranou biotopov ide o súhrn vplyvov, ktoré pôsobia na biotop a na jeho typické druhy, a ktoré môžu ovplyvniť jeho dlhodobé prirodzené rozšírenie, štruktúru a funkciu ako aj dlhodobé prežívanie jeho druhov. V tejto súvislosti tiež poukazujeme na jednotky priestorového rozdelenia lesa č. 230b, 233, 234, 226 a 227, ktoré bezprostredne súvisia s dotknutým územím, resp. sa nachádzajú v záujmovom území, ale nie sú predmetom daného konania. V uvedených porastoch, ktoré sú zaradené do tretieho resp. štvrtého stupňa ochrany ŠOP SR súhlasí s vykonaním asanačnej tăžby (spracovanie náhodnej tăžby dreva), pričom uvedenú činnosť zdôvodňuje nasledovne „Jedná sa o porasty s nižšou prírodoochrannou hodnotou (navrhovaná B zóna). V týchto porastoch je z hľadiska ochrany prírody hlavným cieľom udržanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu

*územia, zachovanie funkcie lesných biotopov a priaznivý stav ich druhov. Pre dosiahnutie týchto cieľov je potrebné vykonať aj niektoré aktivity vrátane spracovania kalamity a tiež usmernený lesnícky manažment, ktoré neznížia prírodoochrannú hodnotu územia do takej miery, aby došlo k ohrozeniu ochrany alebo poškodeniu biotopov.“ (stanovisko ŠOP SR č. TANAP/1243/2016 zo dňa 19.08.2016). Vzhľadom na uvedené sa správny orgán musí zaoberať otázkou, či takýto lesnícky manažment nie je možné vykonať aj v dotknutom území, ak toto územie je legislatívne zaradené do rovnakých stupňov ochrany a dosiahnutie piateho stupňa ochrany, v ktorom je zo zákona o ochrane prírody a krajiny vylúčená akákoľvek ľudská činnosť, čo by sa dosiahlo vyhlásením A zóny, je podmienené súhlasom odvolateľa. V tejto súvislosti je potrebné tiež dodať, že v jednotkách priestorového rozdelenia lesa 204b, 209, 210a, 210b, 216a, 216b, 217a, 217b, 219a, 230a, ktoré sú predmetom konania sú v programe starostlivosti o lesy platnom na roky 2007-2016 plánované hospodárske opatrenia (vrátane ťažby dreva), ku ktorým sa orgán vyjadroval orgán ochrany prírody ako aj ŠOP SR vyjadrovali a súhlasili s nimi, teda nevylučovali v danom území režim bežného hospodárenia (vid' vyjadrenie bývalého Krajského úradu životného prostredia v Žiline, odbor zložiek životného prostredia č. 2007/00278/ja zo dňa 18.01.2007 a stanovisko ŠOP SR č. TANAP/1693/2006 zo dňa 5.12.2006). Rovnako príslušné orgány ochrany prírody zatriedili dané územie do územia európskeho významu a priradili mu tretí a štvrtý stupeň ochrany (teda nie najvyšší piaty stupeň, ktorý sa viaže s vyhlásením A zóny v danom území) a takýto návrh bol prijatý aj Európskou komisiou. Vo väzbe na ustanovenie čl. 44 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky „*Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky*“ sa musí prvostupňový správny orgán zaoberať otázkou v čom odvolateľ túto mieru prekračuje v danom území, keď rovnaká činnosť je akceptovaná v území bezprostredne súvisiacim s týmto územím, resp. v iných prírodnne podobných územiach Slovenskej republiky. Nepochybne, ak touto mierou je územie zaradené do piateho stupňa ochrany, tak potom je takáto činnosť z tohto územia vylúčená. Podľa ustanovenia § 3 ods. (3) správneho poriadku „*Rozhodnutie správnych orgánov musí vychádziať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.*“*

Vo vyššie naznačených súvislostiach sa potom prvostupňový správny orgán vôbec nevyrovnal s námiestkami a dôkazmi predkladanými odvolateľom v priebehu samotného konania vo veci (napr. navrhované na ústnom pojednávaní dňa 15.04.2016, ako aj v V. časti vyjadrenia zo dňa 28.04.2016). Nevyhodnotil zo vzájomného porovnania dôsledky plynúce z aktívneho manažmentu – teda vykonania lesníckych sanačných opatrení v súlade so zákonom o lesoch v rámci bežného obhospodarovania, s naznačenými dôsledkami plynúcimi z predmetného zákazu na ktoré odvolateľ poukazuje a ktoré by mali podľa jeho tvrdení nastať. Názory na aktívny lesnícky manažment založený na všeobecne akceptovaných princípoch trvalo udržateľného využívania územia (využívanie zložiek biologickej diverzity spôsobom a mierou, ktoré nevedú k dlhodobému poklesu biologickej diverzity tak, že si udržiajajú schopnosť uspokojovať potreby a nároky súčasných a budúcich generácií) preferovaný niektorými akademickými, vedeckými a odbornými kruhmi nie je možné len jednoducho ignorovať, ale s jeho dôsledkami na konkrétné územie sa musí prvostupňový správny orgán zaoberať a vyrovnať. Odôvodnenie rozhodnutia má poskytnúť skutkovú a právnu oporu výroku rozhodnutia. Z odôvodnenia rozhodnutia musí byť zjavné prečo správny orgán považuje námiestky účastníka za bezdôvodné, mylné alebo vyvrátitelne, ktoré skutočnosti vzal za podklad svojho rozhodnutia, prečo považuje skutočnosti predložené účastníkom za nerozhodné, nesprávne alebo inými riadne vykonanými dôkazmi za vyvrátené a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Vyrovnanie sa s námiestkami, resp. dôkazmi predkladanými účastníkom konania spôsobom, že sa nejedná o vedecky podloženú štúdiu, považuje odvolací správny orgán za neprijateľné, nakoľko účastník konania

takú povinnosť nemá. Je však povinnosťou správneho orgánu sa v dostatočnej miere a zrozumiteľne vyrovnáť s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia! Vzhľadom na uvedené považuje odvolací správny orgán napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné.

K odvolateľom námietanej ústavnosti rozhodovania OÚ OOP Žilina poznamenáva, že s touto námietkou sa nestotožňuje. Kompetencia OÚ OSZP L. Mikuláš rozhodovať podľa ustanovení § 4 a § 8 zákona o ochrane prírody a krajiny vyplýva z ustanovenia § 68 písm. g) zákona o ochrane prírody a krajiny, pričom zákon o ochrane prírody a krajiny bližšie činnosť, ktorá viedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, resp. ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny, alebo ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila nešpecifikuje. Z ustanovení § 11 a § 12 zákona o ochrane prírody a krajiny vyplýva, že pre územnú ochranu sa ustanovuje päť stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom zväčšuje. Na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň, ak zákon o ochrane prírody alebo všeobecne záväzný predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. V prvom stupni ochrany sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti, kde sú zaradené aj ustanovenia § 4 a § 8. Ak by sa podľa názoru odvolateľa uvedené ustanovenia nemohli aplikovať aj na vyššie stupne ochrany znamenalo by to, že pri vyvájani činnosti napĺňajúcej skutkové znaky § 4 a § 8 by orgány ochrany prírody a krajiny mohli príslušné konanie viesť iba v prvom stupni ochrany. Takáto aplikácia práva by však znamenala, že pri vyvájani rovnakej činnosti ale vo vyššom stupni ochrany by takéto konanie nebolo možné, hoci sa jedná o územie s prísnejšou ochranou a väčšími obmedzeniami. Preto OÚ OOP Žilina považuje postup prvostupňového správneho orgánu v ktorom rozhoduje podľa § 4 alebo § 8 zákona o ochrane prírody a krajiny v súvislosti s činnosťou vykonávanou v druhom a vyššom stupni ochrany územia za logicky správny a súladný s účelom zákona o ochrane prírody a krajiny. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 341/2007 zo dňa 1. júla 2008 vyplýva nasledovné: „*Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia. Správny orgán nie je doslovným zákoného ustanovenia viazaný absolútne. Môže, ba dokonca sa musí od doslovného znenia právneho predpisu odchýliť v prípade, keď to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, systematická súvislosť, alebo požiadavka ústavne konformného – súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4) ústavy. Samozrejme, že sa v takýchto prípadoch musí zároveň vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy musí založiť na racionálnej argumentácii. Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákoných ustanovení. Ustanovenie čl. 2 ods. 2 ústavy nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona. V prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu umožňujúceho viac verzií interpretácie alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým – jazykovým výkladom*“. V konečnom dôsledku predmetná aplikácia dotknutých ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdov, na ktoré poukazuje aj OZ Prales (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. 21S/95/2011 zo dňa 23. mája 2012, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 23S/243/213 zo dňa 26. marca 2014, potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5Sžo/45/2015 zo dňa 28. apríla 2016). V tejto súvislosti však odvolací správny orgán poznamenáva, že uvedenými rozhodnutiami súdov boli preskúmané rozhodnutia vydané príslušnými orgánmi ochrany prírody ešte v roku 2011 resp.

v roku 2012. V dôvodovej správe k jednej z mnohých noviel zákona o ochrane prírody a krajiny (zákon 506/2013 Z. z., s účinnosťou od 1.1.2014) sa okrem iného uvádza nasledovné „*V súčasnom legislatívnom systéme ochrany prírody jednoznačne dominuje prikazovacia a represívna funkcia štátu pri určovaní toho, čo je potrebné chrániť, v ktorých lokalitách, akým spôsobom a ako to bude dotknutým vlastníkom kompenzované. Najmä v poslednom menovanom prípade je potrebné legislatívne výrazne posilniť možnosť dohody s vlastníkom a zmeniť direktívny prístup štátu k vlastníkovi na konsenzuálny a partnerský. Výhody z toho plynúce budú v posilnení dôvery k záujmom ochrany prírody zo strany vlastníka, posilnenie jej postavenia z hľadiska efektívnosti a účinnosti jej pôsobenia v spoločnosti, posilnenie právnej vynútiteľnosti jej inštitútorov a v neposlednom rade väčšej flexibilite jej uplatňovania na konkrétnu prípady*“.

Vo vzťahu k náhrade škody vzniknutej v dôsledku obmedzenia bežného obhospodarovania na ktorú odvolateľ poukazuje aj OÚ OOP Žilina odkazuje na ustanovenie § 61 ods. (1) zákona o ochrane prírody a krajiny podľa ktorého ak dochádza v dôsledku obmedzení a opatrení vyplývajúcich zo zákazov a iných podmienok ochrany prírody a krajiny ustanovených týmto zákonom alebo na jeho základe k obmedzeniu bežného obhospodarovania, patrí vlastníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom náhrada. „*Účelom inštitútu „náhrady“ je kompenzácia ekonomickej škody alebo újmy dotknutých vlastníkov, ktorou sa zmierňuje dopad obmedzujúceho vymedzenia rozsahu uplatňovania ich vlastníckeho práva z dôvodu, ktorý sa vo verejnem záujme uznal za legitímy pre obmedzujúci vstup do ich právneho postavenia. Ustanovenie § 61 zákona č. 543/2002 Z. z. vytvára právny základ, ktorý umožňuje, aby dotknutí vlastníci v prípadoch obmedzenia bežného hospodárskeho využívania svojich pozemkov nemuseli znášať neprimerané bremeno v záujme ochrany prírody a životného prostredia.*“ (PL ÚS 22/06-81).

OÚ OOP Žilina nevylučuje v odôvodnených prípadoch použitie ustanovenia § 4 zákona o ochrane prírody a krajiny ako účinného nástroja na elimináciu činností, ktoré môžu viest' k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie. V danom prípade však prvostupňový správny orgán sa v novom konaní musí predovšetkým vyrovnať s namietanými nedostatkami vo vzťahu, k výroku rozhodnutia, jeho riadneho odôvodnenia, použitia príslušných hmotnoprávnych predpisov, mierou ohrozenia a poškodenia životného prostredia ustanovenú zákonom o ochrane prírody a krajiny aplikovanú na konkrétnie územie a zakázané činnosti, relevantnosti zaradenia územia v rámci sústavy lokalít európskeho významu do tretieho a štvrtého stupňa ochrany, možnosť vyhlásenia A zóny v danom území a ako sa vyrovnať zo základným rozporom v danej veci a to uplatnenie režimu nezasahovania (pasívneho manažmentu) do územia postihnutého škodlivými činiteľmi (v danom prípade vietor a podkôrny hmyz) a režimu zasahovania (aktívneho manažmentu). Za predpokladu, že v konkrétnom prípade sú zákonné obidve možnosti musí pri aplikácii správnej úvahy starostlivo zdôvodniť, prečo považoval zvolenú možnosť za najvhodnejšiu vo väzbe na skutočnosť, či zakázané činnosti skutočne znamenajú riziko vážneho ohrozenia ekologických charakteristík územia európskeho významu (SKUEV 0307 Tatry), významného zníženia jeho plochy alebo smeruje k zničeniu výskytu prioritného biotopu alebo druhu v tomto území alebo, nakoniec, má za následok zničenie územia alebo zničenie jeho reprezentatívnych charakteristík.

Na základe doteraz uvedeného rozhodol OÚ OOP Žilina tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.